

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
Postboks 5003
1432 ÅS

Deres ref

Vår ref

Dato

19/4493-

18. desember 2019

Tildelingsbrev 2020 for Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU)

På bakgrunn av Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2020 sender Kunnskapsdepartementet med dette tildelingsbrev til institusjonen. Tildelingsbrevet er Kunnskapsdepartementets årlige styringsdokument og skal distribueres til alle medlemmer av institusjonens styre. Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger blir formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev i løpet av 2020.

Departementet gjør oppmerksom på at veilederen [Rammer for arbeidet til styrene for universiteter og høyskoler](#) er oppdatert. Tildelingsbrevet skal publiseres på institusjonens nettsider så snart det er mottatt, jf. *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 2.3.2.

Tildelingsbrevet for 2020 består av følgende deler:

1	Regjeringens prioriteringer og forventninger	2
2	Mål.....	5
3	Budsjett for 2020.....	9
4	Andre forutsetninger og krav.....	11
5	Rapportering og resultatoppfølging.....	13

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
for eierskap i høyere
utdanning og
forskning

Saksbehandler
Siri Waalen Bogen
22 24 77 96

1 Regjeringens prioriteringer og forventninger

1.1 Prioriterte områder

Kunnskap er grunnlaget for demokrati, verdiskaping, bærekraftig utvikling og velferd. Kunnskap er også nøkkelen til å gi hver enkelt mulighet til å skape seg et godt liv, og til å møte utfordringene samfunnet vårt står overfor i årene som kommer. Regjeringen har høye ambisjoner om å utvikle Norge som kunnskapsnasjon. Regjeringen vil legge til rette for at den enkelte får utvikle sin kompetanse, slik at kompetansen er tilpasset endrede behov i arbeidslivet fremover.

Kunnskapsdepartementet har tre overordnede mål for kunnskapssektoren:

- Alle deltar i arbeids- og samfunnsliv.
- Alle har den kompetansen som de selv og samfunnet trenger.
- Samfunnet har tilgang til oppdatert kunnskap av høy kvalitet.

Kunnskapsdepartementets politikk og budsjettprioriteringer for 2020 for å nå disse målene er beskrevet i Prop. 1 S (2019–2020). Det vises særlig til kap. 1 for en overordnet omtale av kunnskapspolitikken, til programkategori 07.60 Høyere utdanning og forskning, og til kap. 5 for en samlet omtale av regjeringens oppfølging av langtidsplanen for forskning og høyere utdanning.

Granavolden-plattformen

Regjeringen vil satse på kunnskap som skal ruste oss for fremtiden, skape nye, grønne og lønnsomme arbeidsplasser og en bedre og mer effektiv offentlig sektor. I 2020 og de kommende årene vil regjeringen prioritere følgende områder som er relevante for forskning og høyere utdanninger:

- omstilling, innovasjon og grønt skifte for å sikre fremtidig verdiskaping og et bærekraftig velferdssamfunn
- styrke samspillet mellom næringslivet, academia, innovasjons- og forskningsmiljøer
- styrke utdanningskvalitet og sikre at høyere utdanning er relevant for å møte kravene fra arbeidslivet
- fortsatt lærerløft for å sørge for en god og attraktiv lærerutdanning som sikrer at elevene opplever bedre læring og mestring
- satsing på digitalisering for å heve kvalitet, effektivitet og relevans i forskning og høyere utdanning og fortsatt satsing på digital kompetanse
- et godt studentvelferdstilbud uavhengig av studentenes bakgrunn, økonomi og bosted
- redusert bruk av midlertidige stillinger

Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019–2028

Langtidsplanen skal bidra til å realisere regjeringens prioriterte prosjekter og gi forutsigbarhet for forsknings- og utdanningsmiljøene. De overordnede målene i langtidsplanen er styrket

konkurranseskraft og innovasjonsevne, møte store samfunnsutfordringer og utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet. Følgende områder vil ha særlig prioritet:

- opptrappingsplanene for teknologiløftet, FoU for omstilling og fornyelse i næringslivet og kvalitet i høyere utdanning
- de fem langsiktige prioriteringene: 1) hav, 2) klima, miljø og miljøvennlig energi, 3) fornyelse i offentlig sektor og bedre offentlige tjenester, 4) muliggjørende og industrielle teknologier og 5) samfunnssikkerhet og samhørighet i en globalisert verden
- bygg i universitets- og høyskolesektoren, herunder klima- og miljøvennlige løsninger
- universitetsmuseene
- åpen tilgang til forskningsresultater og tilgjengeliggjøring og deling av data

Internasjonalisering

Internasjonalisering er en forutsetning for å sikre kvalitet i norsk forskning og høyere utdanning og for utvikling av gode og internasjonalt orienterte studieprogrammer. Internasjonalt samarbeid er også sentralt for å møte store globale samfunnsutfordringer. Aktiv deltakelse i internasjonale programmer og samarbeid er avgjørende for å nå de nasjonale målene i langtidsplanen. Følgende områder har særlig prioritet:

- EUs rammeprogram for forskning og innovasjon
- EUs rammeprogram for utdanning
- Panorama-strategien

Grønt skifte og bærekraftig utvikling

Grønt skifte og bærekraftig utvikling er tværgående temaer som berører hele bredden av kunnskapssektorens virksomhet. Høyere utdanning, forskning og innovasjon er sentralt i arbeidet med å oppfylle bærekraftagendaen som ble vedtatt av FNs Generalforsamling i 2015 og klimamålene i Paris-avtalen. Forsknings- og høyere utdanningsinstitusjoner er derfor viktige aktører for å nå regjeringens ambisjoner for grønt skifte og bærekraftig utvikling, og vi ber virksomhetene ha særlig oppmerksomhet om:

- forskning og utvikling av teknologiske løsninger
- utvikling av humanistisk og samfunnsvitenskapelig forskning for å forstå hvordan mennesker, kultur og samfunn er avgjørende for å møte utfordringene, håndtere motstand og konflikter for å finne løsninger som fungerer og gir resultater
- vurdere hvordan grønt skifte og bærekraftsmålene kan inkluderes i utdanningene
- kutte klimagassutslipp av og i egen virksomhet gjennom klima- og miljøstrategier med tydelige miljømål

Utvikling av fremtidig politikk

I 2020 og 2021 er det planlagt flere utredninger, stortingsmeldinger og proposisjoner som vil påvirke og fordre bidrag fra høyere utdanning og forskning, blant annet om studentmobilitet, livslang læring og arbeidslivsrelevans.

Universitets- og høyskolelovutvalgets utredning legges frem i februar 2020. Denne vil bli fulgt opp av en lovproposisjon våren 2021. Regjeringen tar også sikte på å legge frem en

stortingsmelding våren 2021 som gjennomgår helheten i styringen og skal forankre en klar og forutsigbar styringspolitikk for statlige universiteter og høyskoler. Meldingen vil blant annet ta utgangspunkt i universitets- og høyskolelovutvalgets utredning og vil også omfatte evaluering av ordningen med utviklingsavtaler. Meldingen vil bli lagt frem samtidig med forslag til ny lov for universitet og høyskoler, enten som egen melding eller som meldingsdel i lovproposisjonen.

Regjeringen vil dermed legge frem følgende stortingsmeldinger/lovproposisjon i 2020 og 2021 for å følge opp og nå målene i kunnskapspolitikken:

- internasjonal studentmobilitet
- kompetansereformen *Lære hele livet*
- arbeidslivsrelevans i høyere utdanning
- styringspolitikk for statlige universiteter og høyskoler
- lovproposisjon om universitets- og høyskoleloven

1.2 Prioriteringer i statsbudsjettet for 2020

For budsjettprioriteringer for 2020 vises det til Prop. 1 S (2019–2020): kap. 4 om programkategori 07.60 Høyere utdanning og forskning og kap. 5 om oppfølging av langtidsplanen for forskning og høyere utdanning.

Departementet ønsker i tillegg å minne om ordninger hvor universiteter og høyskoler kan søke midler for å videreutvikle utdanning, forskning og bygg:

- Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku) vil lyse ut midler innenfor Dikus kvalitetsprogrammer. Nye satsninger i 2020-budsjettet skal bidra til internasjonal studentmobilitet, bedre arbeidslivsrelevans og styrket praksis i kommunesektoren for helse- og sosialfagsstudenter og midler for å styrke kvaliteten i praksis i lærerutdanningene. Det er videre tildelt midler i 2020 til fleksible studietilbud og utvikling av studietilbud i samarbeid med næringslivet.
- Forskningsrådet har fått økte midler fra mange departementer til forsknings- og innovasjonsprosjekter på en rekke områder som for eksempel IKT-sikkerhet, omstilling til lavutslippssamfunnet, teknologiutvikling for det grønne skiftet og vellykket klimatilpasning, klimatilpasset og lønnsom matproduksjon, polarforskning, tiltak og tjenester rettet mot barn mm.
- Kunnskapsdepartementet viderefører ordningen med tilskudd til oppgradering av universitets- og høyskolebygg for å møte nye og endrede behov i undervisnings- og forskningsformer, samarbeid mellom fagmiljøer og mer sikker digital tilrettelegging i drift, undervisning og forskning.

I tillegg vil det bli lyst ut midler til 2 200 studenthybelenheter og det er satt av midler for å gjennomføre en levekårsundersøkelse for studenter.

2 Mål

2.1 Om målstrukturen

I 2018 ba departementet universitetene og høyskolene om synspunkter på målstrukturen og innspill til hvordan den kan gjøres enklere og bedre. Det ble gjort i lys av at departementet gradvis har inngått flerårige utviklingsavtaler med de statlige institusjonene.

Kunnskapsdepartementet vil høste flere erfaringer med utviklingsavtaler og evaluere ordningen før en eventuell revidering av målene. Departementet vil foreslå eventuelle endringer i målstrukturen når stortingsmeldingen styringspolitikk for statlige universiteter og høyskoler er lagt fram.

For 2020 gjelder fortsatt følgende fire overordnede og langsiktige mål for høyere utdanning og forskning:

1. Høy kvalitet i utdanning og forskning
2. Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling
3. God tilgang til utdanning
4. Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

I tillegg til målene har departementet fastsatt styringsparametere for høyere utdanning og forskning. Departementet forventer at institusjonen vurderer egne resultater og ambisjoner på de nasjonale styringsparameterne.

Statlige universiteter og høyskoler skal selv fastsette egne virksomhetsmål og relevante styringsparametere som gjenspeiler institusjonens profil og utviklingsstrategi.

Virksomhetsmålene skal bidra til å nå de overordnede målene, jf. Prop. 1 S (2019-2020).

Tabell 1: Overordnede mål og nasjonale styringsparametere

Mål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning	Mål 2: Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling	Mål 3: God tilgang til utdanning
<ul style="list-style-type: none"> • andelen studenter på bachelorutdanning som gjennomfører på normert tid • andelen studenter på masterutdanning som gjennomfører på normert tid • andelen ph.d.-kandidater som gjennomfører innen seks år • skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten • faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter • antall publikasjonspoeng per faglig årsverk • verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk • andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall studenter 	<ul style="list-style-type: none"> • andel mastergradskandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning • bidragsinntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk • andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk • andel forskningsinnsats i MNT-fag 	<ul style="list-style-type: none"> • kandidattall på helse- og lærerutdanningene¹
Mål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem		
<ul style="list-style-type: none"> • antall studiepoeng per faglig årsverk² • andel kvinner i dosent- og professorstillinger • andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger • andel av samlingene og objektene ved universitetsmuseene som er tilstrekkelig sikret og bevart 		

Dataspesifikasjon er tilgjengelig på nettsiden til Database for statistikk om høgre utdanning (DBH).

Kunnskapsdepartementet har i samarbeid med institusjonene definert samfunns- og effektmål for større bygge- og rehabiliteringsprosjekter i sektoren. Aktuelle institusjoner må ta hensyn til disse målene i planer og i styringen av virksomheten.

Kunnskapsdepartementet har fastsatt måltall per institusjon for enkelte utdanninger, jf. [Orientering om statsbudsjettet 2020 for universitet og høgskular](#), kap 2.3. Det er viktig å nå kandidatmåltallene for å sikre arbeidslivet tilstrekkelig kompetanse.

¹ Kandidatmåltall fremgår av *Orientering om statsbudsjettet 2020 for universitet og høgskular*.

² Sammen med de andre styringsparametrene under mål 1 og 2 gir denne styringsparameteren indikasjoner på utviklingen i effektiviteten ved den enkelte institusjonen.

2.2 Om utviklingsavtaler

Utviklingsavtalene skal bidra til høy kvalitet og mangfoldig sektor gjennom tydelige institusjonsprofiler og bedre arbeidsdeling, jf. [Orientering om statsbudsjettet 2020 for universitet og høgskular](#). Utviklingsavtalene er inngått puljevis. Ni avtaler utløper våren 2020, mens de øvrige utløper våren 2022.

For å oppfylle målet om bedre arbeidsdeling ønsker Kunnskapsdepartementet på sikt at alle avtalene skal ha samme avtaleperiode. Departementet ønsker derfor at avtalene som utløper våren 2020, justeres/reforhandles innen 1. desember 2020, og at avtalene som utløper våren 2022, forlenges ut året, slik at alle utviklingsavtalene har avtaleperiode til utgangen av 2022. Endelig rapport om måloppnåelse av avtalene skal dermed inngå i Årsrapport 2022. Rammene for neste avtaleperiode vil bli omhandlet i Styringsmeldingen.

2.3 Utviklingsavtale med NMBU

NMBU inngikk utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet fra og med 2019 gjennom en prosess med innspill fra institusjonen og dialog med departementet.

Målene i avtalene skal kunne realiseres innenfor eksisterende økonomiske rammer.

Institusjonen skal omtale status for oppfølging av utviklingsavtalen i årsrapporten hvert år. Her skal det fremgå hva som er status på måleparametere/milepæler sammenlignet med utgangspunktet for avtalen.

Utviklingsmål for NMBU

Avtalen inneholder tre utviklingsmål som alle bygger opp under den retningen som er lagt i NMBU sin strategiske plan for 2019-2023. Målene skal bidra til å styrke NMBU sin profil som et bærekraftsuniversitet og Campus Ås som et kraftsentrum i bioøkonomien.

Utviklingsavtalen vil gi ønsket drahjelp til å hente ut synergieffektene av å få et samlet NMBU i tett samarbeid med instituttsektoren på Ås og med Universitetet i Oslo.

1) Tverrfaglighet i forskning, utdanning og innovasjon for bærekraft

De globale utfordringene som er uttrykt i bærekraftsmålene vedtatt av FN i 2015 er komplekse problemer som krever utstrakt evne til tverrfaglig samarbeid for å finne løsninger. Tverrfaglighet er løftet fram i NMBU sin strategi for 2019-2023 som ett av fire innsatsområder for å støtte opp om den overordnede satsningen «Felles innsats for en bærekraftig framtid». Det første utviklingsmålet retter seg direkte inn mot dette innsatsområdet, nemlig det å utvikle tverrfaglighet som et generelt bærende prinsipp for forskning, utdanning og innovasjon.

Vurdering av måloppnåelse

Måloppnåelsen vurderes på gjennomføringen av følgende parametere:

- 1) Tverrfaglighets-kompetanse i utdanningen - Studentene skal gis trening i det å samarbeide tverrfaglig om å løse komplekse problemstillinger i eksisterende kurs eller

- i «Eksperter i team»-type kurs. Måloppnåelse vurderes på bakgrunn av antall studieprogrammer som har integrert denne kompetansen i læringsutbyttebeskrivelsen.
- 2) Tverrfaglighets-kompetanse i arbeidslivet – Gjennom markedsundersøkelser vil nytten av kompetansen i tverrfaglighet fra studiet ved NMBU måles. Måloppnåelsen vurderes utfra hvor stor nytte uteksaminerte studenter opplever av å ha hatt av tverrfaglighets-kompetansen fra NMBU i sitt arbeid.
 - 3) Idéverksteder/MakerSpaces – NMBU har et velfungerende Eik idéverksted etablert av studenter. Verkstedet har en viktig rolle for å koble studenter fra ulike studieprogrammer og forskere fra fakultetene med næringsliv, for å utvikle entreprenørskapskultur og dermed også for NMBUs bidrag til innovasjon og verdiskaping. NMBU har som mål å øke tilgangen til tverrfaglige idéverksteder og slik bidra til økt antall innovasjonsideer og gründerforetak.
Mål: Studenter ved alle studieprogrammer skal ha tilgang til relevante idéverksteder innen 2022. Måloppnåelsen vurderes også utfra antall innovasjonsprosjekter med utspring i idéverkstedene og som har fått støtte gjennom Ard Innovation/Inkubator Ås.
 - 4) Tverrfaglige såkornsprosjekter - Årlige tildelinger av såkornmidler til tverrfaglige prosjekter innen forskning, utdanning og innovasjon med bærekraftsperspektiv som ble innført i 2018, videreføres og forsterkes for å stimulere til utforskning av nye skjæringsflater. Måloppnåelse vurderes på antall innvilgede tverrfaglige prosjektsøknader. Mål for 2019 - 2022: 40 prosjekter.

2) Samarbeid mellom NMBU og UiO

I et nasjonalt perspektiv vil det være svært viktig å videreutvikle samarbeidet mellom NMBU og UiO innenfor spesielt miljø- og biovitenskapene. Begge universitetene har fått store bevilgninger for å styrke livsvitenskapene gjennom samlokaliseringssprosjektet på NMBU og livsvitenskapsbygget på UiO. UiO og NMBU arbeider på forskjellige områder av livsvitenskap, men også på områder som sammenfaller. NMBU har som mål å videreutvikle samarbeidet mellom Campus Ås og UiO, både gjennom ytterligere styrking av det faglige samarbeidet og for å sikre best mulig samlet ressursutnyttelse, som for eksempel på kurssamarbeid og felles bruk av kostbar infrastruktur.

Vurdering av måloppnåelse

Måloppnåelsen vurderes på gjennomføringen av følgende parametere:

- 1) Innen forskning vil NMBU utvikle prosjektsamarbeid med UiO og spesielt flere felles senterøknader og felles søknader til NFR og EU. Vil måles på volumet av sampublisering mellom institusjonene, antall felles søknader til NFR og antall innvilgede prosjekter i H2020.
Mål 2022: 20% økning i antall sampubliseringer og fellessøknader sammenliknet med tall fra 2018.
- 2) Tettere samarbeid mellom NMBU og UiO om større forskningsinfrastruktur. Spesielt ser NMBU mulighet for synergier innen forsøksdyr-/fiskelab.anlegg, innen veksthus og fytotronanlegg, samt NMR (Nuclear magnetic resonance) og elektronmikroskopi. Måles på antall felles infrastruktursøknader.

Mål 2022: 20% økning i antall felles infrastruktursøknader sammenliknet med tall fra 2018.

- 3) Innen utdanning vil NMBU arbeide for å utvikle samarbeidet med UiO om master og ph.d.-kurs, samt videreutvikle det eksisterende samarbeidet om faglig lederutvikling innen 2022. Mulighetsrommet for og former av utdanningssamarbeid skal kartlegges, og videre måloppnåelse vurderes utfra antall kurs hvor det er inngått samarbeid.

3) Campus Ås

Sammenslåingen av UMB og NVH til NMBU i 2014 og omorganiseringen i 2016 har lagt de organisatoriske forutsetningene for å utvikle ny og verdifull kunnskap på tvers av disipliner. Samlokaliseringsprosjektet (SLP) og den overordnede strategiske Campusplanen for NMBU legger et meget godt grunnlag med tanke på de fysiske rammebetingelsene for det faglige arbeidet med å nå NMBUs ambisjoner og mål, samt å innfri samfunns- og effektmålene som ble satt for SLP. NMBU skal i samarbeid med forskningsinstituttene på Campus Ås hente ut potensialet i å være et samlokalisert universitet i årene framover. NMBU vil gjennom campusplanen ha en framtidsrettet plan for utvikling av universitetet, og et tettere samarbeid med Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), Matforskningsinstituttet NOFIMA og Veterinærinstituttet (VI) er sentralt for at Campus Ås skal videreutvikles som et kraftsentrum i den nasjonale bioøkonomien.

Vurdering av måloppnåelse:

Måloppnåelsen vurderes på gjennomføringen av følgende parametere:

- 1) I perioden 2020-2022 skal NMBU komme godt på vei med å innfri samfunns- og effektmålene for SLP. Nullpunktet for vurdering av måloppnåelse er tidspunktet for innflytting.
Mål for 2022 er å være kvantitativt og kvalitativt i rute for måloppnåelse i 2025.
- 2) Felles utnyttelse og investering i forskningsinfrastruktur mellom NMBU (Campus Ås og Sandnes), Veterinærinstituttet og den øvrige instituttsektoren på Campus Ås. Mål: Innen 2020 skal det være etablert institusjonelle samarbeidsavtaler mellom NMBU og alle forskningsinstituttene på Campus Ås som støtter opp om ambisjonen om felles ressursutnyttning. Mål: en betydelig effektiviseringsgevinst innen 2022.
- 3) Campusplanen - Måles ved fullføring av prosjekter i henhold til Campusplanens prosjekter på kort sikt (2018-2023). Dette gjelder planene for utvikling av bygningsmassen, bedre samlokalisering av landskapsplanleggingsmiljøene og plantefagmiljøene, utflytting av Saghellinga, og samlokaliseringsprosjektet.

3 Budsjett for 2020

Stortinget har vedtatt statsbudsjettet for 2020, jf. Innst. 12 S (2019–2020) og Prop. 1 S (2019–2020). Vi ber institusjonen merke seg føringene og forventningene som Stortinget har vedtatt.

3.1 Budsjettedtak

3.1.1 Budsjettedtak kap. 260, post 50

Stortinget har bevilget 36,9 mrd. kroner over kap. 260, post 50 i 2020 til universiteter og statlige høyskoler. Det ligger til grunn en pris- og lønnsøkning på 3,2 pst. og et avbyråkratisering- og effektiviseringskutt på 0,5 pst. fra 2019 til 2020.

Kunnskapsdepartementet tildeler med dette **1 341 822 000 kroner** til Norges miljø- og biovitenskapelige universitet. Tabellen nedenfor viser saldert budsjett for 2019, endringene i budsjetttrammen fra 2019 til 2020 og saldert budsjett for 2020.

Tabell 2	Beløp (1 000 kroner)
Saldert budsjett for 2019	1 305 608
Nye studieplasser	451
Andre budsjettendringer	38 893
Resultatbasert uttelling åpen ramme	-1 784
Resultatbasert uttelling lukket ramme	-1 346
Tildeling 2020	1 341 822

For en forklaring av de enkelte endringene vises det til [Orientering om statsbudsjettet 2020 for universitet og høyskular](#) etter vedtak i Stortinget 6. desember 2019.

Kunnskapsdepartementet forventer en økning i opptaket som følge av midler til nye studieplasser. Departementet legger til grunn at institusjonene skal bruke midlene til å opprette nye studieplasser, ikke finansiere studieplasser som allerede er opprettet. En studieplass er definert som 60 studiepoeng. Kunnskapsdepartementet har for 2020 fordelt midler til 75 nye studieplasser innenfor helse- og sosialfag med vekt på sykepleierutdanning og 70 studieplasser innenfor teknologi og grønt skifte. Midlene vil bli trappet opp over fire år med satsen for finansieringskategori D, men institusjonene har fleksibilitet til å tilby utdanninger i tråd med egne behovsvurderinger og strategier. Departementets forventning til økning i avlagte 60-studiepoengsenheter tilsvarer derfor ikke nøyaktig det oppgitte tallet på studieplasser, men avhenger av hvilke utdanninger institusjonene velger å bruke midlene til. Vi ber om at institusjonene i årsrapporten for 2020 melder tilbake hvilke studieprogram de oppretter studieplassene innenfor. Se del 5.1 om frister m.m. for rapportering.

Kunnskapsdepartementet viser til at det i perioden 2016-2019 er bevilget til sammen 30 mill. kroner til nybygg, utstyr og inventar ved SEARCH-senteret over Kunnskapsdepartementets budsjett. Rammebevilgningen til NMBU ble økt med 10 mill. kroner fra og med 2019, og Kunnskapsdepartementet legger til grunn at NMBU utnytter denne økningen til å styrke fagmiljøet ved NMBU Sandnes og SEARCH-senteret.

Kunnskapsdepartementet vil tildele 161 mill. kroner av bevilgningen under kap. 260 innenfor ordningen for oppgradering av bygg ved de statlige lærestedene. Midlene vil bli fordelt etter

søknad, med søknadsfrist 31. mars 2020, jf. eget brev fra Kunnskapsdepartementet datert 4. desember 2019.

3.2 Utbetaling

Kunnskapsdepartementet utbetaler midlene over kap. 260, post 50 i tre rater, hhv. i januar, mai og september.

3.3 Fullmakter

Stortinget har gitt de statlige universitetene og høyskolene fullmakter som fornyes for ett år av gangen i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet. I tillegg har departementet delegert en rekke administrative fullmakter til institusjonene. En fullstendig oversikt over delegerte fullmakter finnes vedlagt.

4 Andre forutsetninger og krav

4.1 Fellesføring fra regjeringen - inkluderingsdugnad

NMBU skal arbeide for å utvikle rutiner og arbeidsformer for å nå målene for regjeringens inkluderingsdugnad. NMBU skal i årsrapporten redegjøre for hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå målet om 5 pst. av nyansettelsene, vurdere eget arbeid opp mot målene og omtale utfordringer og vellykkede tiltak. Har NMBU hatt nyansettelser i faste eller midlertidige stillinger i 2020, skal antallet med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en, samt nyansettelser i faste og midlertidige stillinger totalt, rapporteres i årsrapporten. Virksomheten skal rapportere i tråd med [veiledning](#) publisert høsten 2019.

4.2 Andre krav

4.2.1 Informasjonssikkerhet

Departementet forutsetter at NMBU oppfyller de nasjonale minstekravene til informasjonssikkerhet og personvern som følger av gjeldende regler og føringer. Disse gjeldende kravene vil også bli oppsummert i en policy for informasjonssikkerhet og personvern i høyere utdanning og forskning. Unit har fått ansvar for å formidle og følge opp policyen.

Tiltak for å styrke sikkerheten som går ut over de nasjonale minstekravene besluttet av NMBU med utgangspunkt i egen strategi og risikovurdering. Departementet viser til brev fra forsknings- og høyere utdanningsministeren datert 7. januar 2019 for mer informasjon om informasjonssikkerhet som kritisk suksessfaktor for kunnskapsvirksomheter. Departementet forventer at NMBU med utgangspunkt i egen risikovurdering dimensjonerer forebyggende og konsekvensreducerende sikkerhetsarbeid i tråd med styrets risikoaksept.

4.2.2 Oppfølging av digitaliseringsstrategien for universitets- og høyskolesektoren

Digitalisering er et sentralt virkemiddel for å heve kvalitet, effektivitet og relevans i forskning og høyere utdanning. Unit har ansvaret for forvaltningen av IKT og digitalisering på sektornivå og skal følge opp og koordinere digitaliseringsarbeidet. I tillegg har Diku, NOKUT

og Forskningsrådet viktige roller i digitaliseringsarbeidet gjennom sine oppgaver knyttet til kvalitetsutvikling og kvalitetssikring av utdanning og forskning. Departementet forventer at universiteter og høyskoler følger opp digitaliseringsarbeidet i samarbeid med de fire virksomhetene.

Digitaliseringsstrategien for 2017–2021 gir en tydelig retning, og handlingsplan for digitalisering i høyere utdanning og forskning skal legges til grunn for realisering av strategien. Departementet forventer at universiteter og høyskoler følger opp mål, tiltak for samarbeid om digitalisering og finansieringsmodellen som er vedtatt for felles investeringer, hvor Digitaliseringsstyret har en styrende rolle. Tiltak som egner seg som fellesløsninger, skal realiseres som fellesløsninger. Økt tilgang til offentlige data, inkludert forskningsdata, er viktig for effektivisering, innovasjon, næringsutvikling og et åpent og demokratisk samfunn. Det er et mål at forskningsdata skal følge FAIR-prinsippene (gjenfinnbare, tilgjengelige, samhandlende og gjenbrukbare). Digitaliseringsstrategien vil bli revidert i 2020. Unit har fått i oppdrag å lage et utkast til ny digitaliseringsstrategi i samarbeid med universitetene og høyskolene.

4.2.3 Midlertidighet

Midlertidigheten i universitets- og høyskolesektoren er fortsatt for høy. Temaet har blitt tatt opp ved flere anledninger og sist i etatsstyringsmøter våren 2019. Det ble satt ned en arbeidsgruppe med HR-direktører fra utvalgte universiteter og høyskoler høsten 2019. Arbeidsgruppen skal foreslå tiltak for å redusere midlertidigheten og skal levere sin rapport ved årsskiftet. Departementet forventer at universitets- og høyskolesektoren intensiverer arbeidet med å redusere midlertidigheten.

4.2.4 Likestilling, mangfold og bekjempelse av seksuell trakassering

Kunnskapsdepartementet forventer at virksomhetene arbeider aktivt for å fremme like karrieremuligheter for kvinner og menn i norsk academia og tilrettelegge for et større mangfold. Vi viser videre til det som står om bekjempelse av seksuell trakassering i tildelingsbrevet for 2018 og forventer at dette arbeidet videreføres.

Stortinget vedtok 17. juni 2019 endringer i likestillings- og diskrimineringsloven som innebærer at aktivitets- og redegjøringsplikten for arbeidsgivere og offentlige myndigheter styrkes. De nye reglene trer i kraft 1. januar 2020. Den styrkede plikten innebærer blant annet at arbeidsgivere i offentlig virksomheter skal gjennomføre lønnskartlegging fordelt etter kjønn annethvert år. Den første kartleggingen skal gjennomføres innen utgangen av 2021. Institusjonene må å gjøre seg kjent med de nye reglene og sette i verk nødvendig tiltak.

4.2.5 Norsk språk

Universitetene og høyskolene har et lovpålagt ansvar for norsk som fagspråk, og institusjonene skal ha egne språkstrategier. Internasjonaliseringen av forskningen og økt bruk av engelsk gjør det nødvendig at institusjonene har en strategisk tilnærming til denne

problemstillingen. Departementet vil i løpet av 2020 ta initiativ til en gjennomgang av institusjonenes språkstrategier.

Institusjonene og virksomhetene er pålagt å følge målloven. Også i 2019 påpekte Språkrådet at et flertall av UH-institusjonene ikke innfrir kravene om at begge målformene skal være representert med minst 25 pst. Departementet ber om at UH-institusjonene følger opp og setter inn nødvendige tiltak. Vi minner om at forslag til ny språklov har vært på høring høsten 2019, og at regjeringen legger frem en Språkmeldingen våren 2020.

4.2.6 Campusutviklingsplaner

En campusutviklingsplan er en helhetlig og langsiktig plan for god bruk og utvikling av bygg, uteområder og annen infrastruktur, som støtter opp om institusjonens faglige og strategiske mål. Universiteter og høyskoler skal ha campusutviklingsplaner som legger grunnlag for prioritering av oppgraderings- og byggeprosjekter på den enkelte institusjon.

Flercampusinstitusjoner bør ha en overordnet campusstrategi i tillegg til campusutviklingsplaner for de ulike studiestedene. Departementet forutsetter at planene styrebehandles.

Departementet gjør oppmerksom på at [Retningslinjer for lokalisering av statlege arbeidsplassar og statleg tenesteproduksjon](#) er revidert. Institusjonene må ta hensyn til retningslinjene når lokalisering utredes og før styret fatter sine beslutninger.

4.2.7 Tilrettelegging for studenters deltakelse i folkevalgte organer

Det er viktig at studenter kan engasjere seg i politisk arbeid. Ettersom det nylig er holdt lokalvalg, ønsker departementet å minne om at folkevalgte har rett og plikt til å utøve sine verv. Det forventes at institusjonene tilrettelegger for dette samtidig som institusjonene har ansvar for å påse at tilrettelegging ikke er til hinder for at studentene oppnår kunnskap og ferdigheter som utdanningen skal gi. Det er derfor institusjonene selv som må fastsette regler for fravær.

5 Rapportering og resultatoppfølging

5.1 Rapportering om resultater

Departementet minner om at universiteter og høyskoler innen 15. mars 2020 skal sende årsrapport for 2019 til postmottak@kd.dep.no, med kopi til Riksrevisjonen og Database for statistikk om høgre utdanning (DBH). Nærmere krav til denne årsrapportene fremgår av dokumentet *Rapporteringskrav for årsrapport (2019-2020)* som var vedlagt fjorårets tildelingsbrev.

Årsrapport for 2020 skal sendes inn innen 15. mars 2021. Departementet gjør oppmerksom på at årsrapporten skal publiseres på virksomhetens nettside innen 1. mai. Rapporteringskravene følger av vedlagte dokument *Rapporteringskrav for årsrapport 2020*.

Dokumentet er også tilgjengelig i DBH. Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk, jf. *Bestemmelser om økonomistyring i staten*.

Universiteter og høyskoler skal rapportere data til DBH. Krav til datarapporteringen og fristene gjennom året finnes på DBHs nettsider:

<https://dbh.nsd.uib.no/dokumentasjon/rapporteringskrav/>

Institusjonen skal avlegge delårsregnskap og årsregnskap for 2020. Departementet vil i egne brev angi hvilke frister og krav som gjelder for delårsregnskapene og årsregnskapet. Departementet viser til Finansdepartementets rundskriv [R-10/2019](#) når det gjelder rapportering av regnskapsopplysninger til statsregnskapet for 2020.

En oversikt over hovedtrekkene i styringsdialogen mellom departementet og institusjonene er vedlagt.

5.2 Budsjettforslag for 2022

Departementet bruker satsingsforslagene til å identifisere de viktigste behovene i universitets- og høyskolesektoren. Institusjonene må utarbeide eventuelle satsingsforslag om økt bevilgning i tråd med vedlagte veiledning.

Frist for innsendelse av budsjettforslag for 2022 er 1. november 2020. Forslagene sendes til postmottak@kd.dep.no. Se vedlegget *Veiledning for fremstilling av budsjettforslag for 2022*.

5.3 Styringsdialogen i 2020

Etatsstyringsmøtene skal være en strategisk dialog mellom departementet og institusjonens styre om institusjonens utvikling. Sentralt i møtet er utviklingsavtalen mellom departementet og institusjonen, regjeringens prioriteringer, særskilte føringer og institusjonens utfordringer.

NMBU blir ikke innkalt til etatsstyringsmøte i 2020, men får en skriftlig tilbakemelding fra departementet i løpet av 1. halvår 2020 på bakgrunn av blant annet årsrapporten for 2019, tilstandsrapporten for høyere utdanning 2020 og resultatrapporteringen til DBH.

Med hilsen

Knut Børve (e.f.)
ekspedisjonssjef

Rolf L. Larsen
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg oppgitt nedenfor finnes på Kunnskapsdepartementets nettside:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/tildelingsbrev-til-universiteter-og-hoyskoler-2020/id2671062/>

- *Orientering om statsbudsjettet 2020 for universitet og høyskular*
- *Fullmakter*
- *Hovedtrekk styringsdialogen*
- *Rapporteringskrav for årsrapport 2020*
- *Veiledning for fremstilling av budsjettforslag for 2022*

Kopi

Fylkesmannen i Oslo og Viken

NSD - Norsk senter for forskningsdata AS

Riksrevisjonen

Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus

Studentsamskipnaden i Ås

Kunnskapsdepartementet

Vedlegg

Orientering om statsbudsjettet 2020 for universitet og høgskular

Etter vedtak i Stortinget 6. desember 2019.

Mål for universitet og høgskular, budsjett og endringar i løyving
og finansieringssystemet.

Orientering om statsbudsjettet 2020 for universitet og høgskular etter vedtak i Stortinget 6. desember 2019

Mål for universitet og høgskular, budsjett og endringar i løyving og finansieringssystemet

Forkorting av institusjonsnamn

Institusjon	Forkorting
Ansgar Teologiske Høgskole	ATH
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	AHO
Barratt Due musikk institutt – Høyskoleavdelingen og Unge talenter	BD
Bergen Arkitekthøgskole	BAS
MF vitenskapelig høyskole for teologi, religion og samfunn	MF
Dronning Mauds Minne, Høgskole for barnehagelærerutdanning	DMMH
Fjellhaug Internasjonale Høgskole	FIH
Handelshøgskolen BI	BI
Høgskolen i Innlandet	HINN
Høgskolen i Molde, vitenskapelig høgskole i logistikk	HiM
Høgskolen i Østfold	HiØ
Høgskolen for landbruk og bygdeutvikling	HLB
Høgskolen i Volda	HiVo
Høgskolen på Vestlandet	HVL
Høyskolen for dansekunst	HFDK
Høyskolen for ledelse og teologi	HLT
Høyskolen Kristiania	HK
Kunsthøgskolen i Oslo	KHiO
Lovisenberg diakonale høgskole	LDH
NLA Høgskolen	NLA
Nord universitet	NU
Noregs handelshøgskole	NHH
Noregs idrettshøgskole	NIH
Noregs miljø- og biovitenskapelige universitet	NMBU
Noregs musikkhøgskole	NMH
Noregs teknisk-naturvitenskapelige universitet	NTNU
OsloMet – storbyuniversitetet	OM
Samisk høgskole	SH
Steinerhøgskolen	STH
Universitetet i Agder	UiA
Universitetet i Bergen	UiB
Universitetet i Oslo	UiO
Universitetet i Stavanger	UiS
Universitetet i Sørøst-Noreg	USN
Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet	UiT
VID vitenskapelige høgskole	VID

Innhald

1	Innleiing	8
2	Mål for universitet og høgskular	9
2.1	Om målstrukturen.....	9
2.2	Mål og styringsparametrar for 2020	10
2.3	Kandidatmåltal for 2020.....	13
2.4	Oppfølging frå departementet og hos institusjonane.....	15
3	Budsjett for universitet og høgskular.....	16
3.1	Vesentlege budsjettendringar i 2020 over Kunnskapsdepartementets budsjett kap. 260	16
3.2	Universitets- og høgskulebygg over budsjettet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet og for Helse- og omsorgsdepartementet.....	17
3.3	Tildeling per institusjon (kap. 260)	19
3.3.1	Universitet og statlege høgskular (kap. 260 post 50).....	20
3.3.2	Private høgskular (kap. 260 post 70).....	26
3.4	Nye rekrutteringsstillingar.....	30
3.5	Studieplassar.....	30
3.5.1	Nye studieplassar tildelte i 2020.....	30
3.5.2	Vidareføring og opptrapping av tildelte studieplassar frå tidlegare år.....	31
4	Finansieringssystemet for universitet og høgskular	34
4.1	Rammefinansiering	34
4.1.1	Basismidlar	34
4.1.2	Resultatbasert finansiering	34
4.1.3	Rapportering av data for 2019 og resultatutteljing i statsbudsjettet for 2021	35
4.1.4	Unntak frå finansieringssystemet	36
4.2	Endring i resultatutteljing i 2020	38
4.3	Dataspesifikasjonar og satsar	40
4.3.1	Dataspesifikasjon indikatorar med open budsjetttramme	40
4.3.2	Dataspesifikasjon indikatorar med lukka budsjetttramme	43
4.3.3	Satsar for studieplassar i basis	44
4.3.4	Satsar for indikatorar med open budsjetttramme	44
4.3.5	Satsar for indikatorar med lukka budsjetttramme	45
4.4	Datagrunnlag for resultatbasert utteljing 2020	46
4.4.1	Datagrunnlag for indikatorar med open budsjetttramme	46
4.4.2	Datagrunnlag for indikatorar med lukka budsjetttramme	53

1 Innleiing

Orientering om statsbudsjettet 2020 for universitet og høgskular gir informasjon om tildelingane til institusjonane over Kunnskapsdepartementets budsjett kap. 260, jf. Innst. 12 S (2019–2020) og Prop. 1 S (2019–2020) for Kunnskapsdepartementet. Orienteringa skal saman med høvesvis tildelingsbrevet til dei statlege og tilskottsbrevet til dei private institusjonane danne grunnlag for dei budsjett disponeringane som styret for den enkelte institusjonen vedtek for 2020.

Orienteringa er delt inn i tre kapittel:

Mål for universitet og høgskular

- Kap. 2 viser dei overordna måla og styringsparametrane for sektoren som institusjonane skal legge til grunn. Kap. 2 viser også kandidatmåltal for helse- og lærarutdanningar.

Budsjett og endringar i løyving

- Kap. 3.1 og 3.2 viser vesentlege budsjettendringar for universitet og høgskular.
- Kap. 3.3 viser endringar i løyvingane frå 2019 til 2020 for kvar lærestad.
- Kap. 3.4 gir ei oversikt over nye studieplasstildelingar og studieplasstildelingar frå tidlegare år med opptrapping på ordinær måte.

Finansieringssystemet

- Kap. 4.1 beskriv finansieringssystemet i 2020 for universitet og høgskular.
- Kap. 4.2 beskriv endringa i den resultatbaserte uttellinga i 2020 for universitet og høgskular.
- Kap. 4.3 og 4.4 beskriv satsar og datagrunnlag for resultatbasert uttelling i 2020, og spesifikasjon for innrapportering av data.

2 Mål for universitet og høgskular

2.1 Om målstrukturen

Kunnskapsdepartementet har fastsett fire overordna og langsiktige mål for universiteta og høgskulane som får tildeling frå Kunnskapsdepartementet. Måla for 2020 er dei same som dei har vore sidan 2015. Departementet har også fastsett styringsparametrar til kvart av dei fire måla på resultatområde som har særleg merksemd i styringa av sektoren.

Styringsparametrane for 2020 er dei same som dei har vore sidan 2016. Departementet forventar at institusjonane vurderer eigne resultat og ambisjonar på desse styringsparametrane. Nokre av styringsparametrane inngår også som indikatorar i finansieringssystemet. Sjå kap. 4.

Universitet og statlege høgskular skal også fastsette eigne verksemdmål og relevante styringsparametrar som speglar profilen og utviklingsstrategien til institusjonen. Verksemdmåla skal medverke til å nå dei overordna måla frå Kunnskapsdepartementet.

Universitet og statlege høgskular skal legge mål- og resultatstyring, med integrert risikostyring, til grunn for planlegging og oppfølging av verksemda. Departementet har ikkje same styringsrolle overfor private høgskular, men oppfordrar desse institusjonane til å arbeide på same måte.

Kunnskapsdepartementet har i samarbeid med institusjonane sett samfunns- og effektmål for større bygge- og rehabiliteringsprosjekt i sektoren. Aktuelle institusjonar må ta omsyn til desse måla i planar og i styringa av verksemda.

Kunnskapsdepartementet har vidare fastsett måltal for enkelte utdanningar per institusjon.

Departementet har frå 2016 til 2019 gradvis inngått fleirårige utviklingsavtalar med kvar av dei statlege institusjonane. Utviklingsavtalane skal bidra til høg kvalitet og ein mangfaldig sektor gjennom tydelegare institusjonsprofilar og betre arbeidsdeling. Utviklingsavtalane inneheld mål og måleparametrar for prioriterte utviklingsområde for institusjonen, og er samstundes eit verkemiddel for nasjonal koordinering.

Innhaldet i avtalen skal i hovudsak utarbeidast etter initiativ frå institusjonen, men departementet kan også ta initiativ til at enkelte forhold bør inngå i avtalane. Ein føresetnad for utviklingsavtalane er at departementet og institusjonen er einige om innhaldet. Departementet tek sikte på at avtalane skal vare i 3-4 år, og at vurderinga av måloppnåing vil skje gjennom kvalitative og kvantitative måleparametrar, som institusjonen og departementet er blitt einige om som del av avtalen. Måla i utviklingsavtalen må vere moglege å operasjonalisere og etterprøve og skal vere ein integrert del av eller samordna med målstrukturen til institusjonane.

Utviklingsavtalane skal bidra til den faglege utviklinga ved universiteta og høgskulane og vere til støtte for styret. Avtalane rokkar ikkje ved det ansvaret styret har for planar, strategiar og forvaltning. Avtalane skal tene som instrument for å løfte område der styret og leiinga ser

behov for særskild merksemd. Utviklingsavtalane skal òg vere eit verkemiddel for nasjonal koordinering på frivillig basis.

Prøveordninga legg grunnlaget for at utviklingsavtalar skal bli ein fast del av styringsdialogen for alle dei statlege institusjonane. Departementet tek sikte på at alle institusjonane på sikt skal ha same avtaleperiode. Departementet meiner at eit system med utviklingsavtalar der avtalane startar og sluttar samtidig, vil vere viktig for å nå målet om betre arbeidsdeling. Departementet viser til tildelingsbrev for 2020 for meir informasjon om prosessen med utviklingsavtalar.

Regjeringa vil legge fram ei melding for Stortinget som gjennomgår heilskapen i styringa og forankrar ein klar og føreseieleg styringspolitikk for statlege universitet og høgskular. Meldinga vil mellom anna ta utgangspunkt i forslaga frå utvalet som vurderer regelverket for høgare utdanning. Departementet vil også evaluere ordninga med utviklingsavtalar. Meldinga vil bli lagd fram i samband med forslag til ny lov for universitet og høgskular, enten som ei eiga melding eller som ein meldingsdel i lovproposisjonen.

2.2 Mål og styringsparametrar for 2020

Kunnskapsdepartementet har fastsett fire overordna mål for universitet og høgskular i Prop. 1 S (2019–2020) for Kunnskapsdepartementet. Universitet og høgskular som får løyving eller tilskot frå Kunnskapsdepartementet, skal bidra til å nå måla. Dataspesifikasjonar og krav til rapportering til Database for statistikk om høgare utdanning (DBH) finst på DBH-nettsidene til NSD – Norsk senter for forskingsdata¹. For rapporteringskrav til årsrapporten viser vi til vedlegg til endeleg tildelingsbrev.

For 2020 gjeld desse overordna og langsiktige måla og tilhøyrande styringsparametrar (datakjelde for den enkelte styringsparameteren står i parentes):

Mål 1: Høg kvalitet i utdanning og forskning

For å møte utfordringane samfunnet står overfor, må høgare utdanning og forskning ha høg kvalitet. Studentane må få god undervisning uansett kva studiestad dei har valt. Arbeidsgivarar må vere trygge på at kandidatane er godt kvalifiserte, og samfunnet må kunne stole på at forskinga blir utført i solide fagmiljø med høg kompetanse.

Evalueringar viser at utdanninga og forskinga i Noreg er god, men at vi har fleire svake og fragmenterte utdannings- og forskingsmiljø, og at vi har få framifrå miljø. Regjeringa vil at alle utdannings- og forskingsmiljøa i Noreg skal ha høg kvalitet, og at fleire skal hevde seg internasjonalt. Dette inkluderer også fagleg og kunstnarleg utviklingsarbeid.

Styringsparametrar:

- *Delen bachelorkandidatar som gjennomfører på normert tid (DBH)*
- *Delen mastergradskandidatar som gjennomfører på normert tid (DBH)*

¹ <http://dbh.nsd.uib.no/dokumentasjon/rapporteringskrav/index.action>

- *Delen ph.d.-kandidatar som gjennomfører innan seks år (DBH)*
- *Skår på korleis studentane oppfattar studiekvaliteten (Studiebarometeret – NOKUT)*
- *Fagleg tidsbruk blant heiltidsstudentar (timar per veke) (Studiebarometeret – NOKUT)*
- *Talet på publikasjonspoeng per fagleg årsverk (DBH)*
- *Verdien av Horisont 2020-kontraktar per FoU-årsverk (Forskningsrådet/NIFU)*
- *Delen utreisande utvekslingsstudentar på Erasmus+ av totaltalet på studentar (DBH)*

Mål 2: Forsking og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

Grunnlaget for framtidig verdiskaping og velferd i Noreg er å realisere kunnskapssamfunnet. Regjeringa har som ambisjon at Noreg skal vere eit av dei mest innovative landa i Europa. Universitet og høgskular er sentrale i den økonomiske, kulturelle og sosiale utviklinga både regionalt og nasjonalt, og avgjerande for å vidareutvikle kunnskapssamfunnet. Noreg har eit kunnskapsintensivt arbeidsliv med behov for oppdatert kunnskap og kompetanse. Skal universitet og høgskular fylle denne rolla, må dei ha eit utstrakt samarbeid med samfunns- og næringsliv. Noreg treng utdanning, forskning, fagleg og kunstnarleg utviklingsarbeid, kunnskapsdeling og kandidatar som bidreg til nødvendig omstilling, innovasjon og verdiskaping i offentleg og privat sektor.

Styringsparametrar:

- *Delen mastergradskandidatar sysselsett i relevant arbeid eit halvt år etter fullført utdanning (Kandidatundersøkinga – NIFU²)*
- *Bidragssinntekter frå Forskningsrådet per fagleg årsverk (DBH)*
- *Andre bidrags- og oppdragsinntekter per fagleg årsverk (DBH)*
- *Delen forskingssinnsats i MNT-fag (FoU-statistikken – NIFU³)*

Mål 3: God tilgang til utdanning

Utdanningstilbodet skal legge til rette for god tilgang til nødvendig arbeidskraft og kompetanse i alle delar av landet. God tilgang inneber ikkje berre geografisk nærleik, men også tilbod om studiefinansiering og studentbustad, at studietilbodet er tilpassa ulike typar studentar, bruk av digitale læringsressursar og anna som gjer det mogleg med livslang læring. Regjeringa vil at alle skal ha tilgang til høgare utdanning, og at det skal vere mogleg for alle å ta høgare utdanning, uansett kjønn og etnisk, sosial, geografisk og økonomisk bakgrunn. Livslang læring er viktig for å legge til rette for nødvendig omstilling og fornying for den enkelte og for samfunns- og arbeidsliv.

Styringsparameter:

- *Kandidattal på helse- og lærarutdanningane⁴, jf. måltal (DBH)*

² Undersøkinga blir gjennomført annakvart år.

³ Undersøkinga blir gjennomført annakvart år.

⁴ Kandidatmåltala går fram av tabellen under kap. 2.3.

Mål 4: Effektiv, mangfaldig og solid høgare utdanningssektor og forskningssystem

Ein effektiv, mangfaldig og solid høgare utdanningssektor og tilsvarande forskningssystem skal bidra til best mogleg måloppnåing på dei tre første måla. Universitet og høgskular forvaltar ein betydeleg del av midlane for fellesskapet. Ressursane skal brukast effektivt og til beste for samfunnet. Institusjonane skal utvikle profilar i tråd med styrke og eigenart, og bidra til ein differensiert sektor med høg kvalitet. Vidare skal dei møte behova i samfunnet på ulike område og bidra til at Noreg kan hevde seg internasjonalt som ein framifrå kunnskapsnasjon. Det vil framleis vere behov for samarbeid, arbeidsdeling og fagleg konsentrasjon i universitets- og høgskulesektoren etter at strukturreforma er gjennomført. Institusjonane må halde fram med å sjå korleis dei saman kan løyse utfordringar i sektoren. Institusjonar som har grunnlag for det, er forventa å dyrke fram utdannings- og forskingsmiljø som kan hevde seg i verdstoppen.

Departementet har i tillegg sett desse styringsparametrane under mål 4:

Styringsparametrar:

- *Talet på studiepoeng per fagleg årsverk (DBH)*
- *Delen kvinner i dosent- og professorstillingar (DBH)*
- *Delen mellombels tilsette i undervisnings- og forskarstillingar⁵ (DBH)*
- *Delen av samlingane og objekta ved universitetsmusea som er tilstrekkeleg sikra og bevart (DBH)*

⁵ Styringsparameteren gjeld ikkje for private høgskular.

2.3 Kandidatmåltal for 2020

Departementet har kandidatmåltal for helse- og lærarutdanningane. Dette er utdanningar der det er særleg viktig at sektoren når måla for å møte behovet i samfunnet. Måltala er eit minstekrav til talet på uteksaminerte kandidatar frå den enkelte institusjonen. Tabellen nedanfor viser kandidatmåltal for 2020 fordelte på utdanningar og institusjonar.

Institusjon	Helsefagutdanningane															Lærarutdanningane									
	ABIOK- utd.	Audiografutd.	Biolingeniørutd.	Tegnspråk og tolkning	Ergoterapautd	Klinisk ernæringsfysiologi	Farmasitd. BA	Farmasitd. MA	Fysioterapautd.	Jordmorutd.	Medisintd.	Odontologitd.	Psykologi prof.utd.	Radiografutd.	Sjukepleiarutd.	Tannteknikkarutd.	Tannpleiarutd.	Vernepleiarutd.	Barnhagelærarutd.	GLU 1-7	GLU 5-10	Integreert lektorutd.	PPU og PPU-Y	Faglærarutd.	Yrkesfaglærarutd.
Nord universitet	26					21									352			30	124	97	72		102	41	
Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet																									
Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet	134	29	73	20	57		12	52	25	114		63	51	425			70		149	94	75	222			69
OsloMet – storbyuniversitetet	120		50	20	51	41		134	34				34	492	20		147	323	151	102		205	88	104	
Universitetet i Agder	25		20											203			35	113	65	43	28	135	20		
Universitetet i Bergen						24	25			164	45	80				30						28	211		
Universitetet i Oslo						32	55			200	62	112				20						109	289		
Universitetet i Stavanger	34													167					115	56	37	174	20		
Universitetet i Sørøst-Noreg	51								20				20	344		20	57	232	138	86		202	68		
Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet	50		20		20	12	25	33	20	89	32	39	24	261		12	64	106	67	63	50	132	25		
Høgskolen i Molde, vitenskapleg høgskole i logistikk														79			46								

Mål

Institusjon	ABIOK - utd.	Helsefagutdanningane														Lærarutdanningane										
		Andiografutd.	Biingenierutd.	Tegnspåk og tolkning	Ergoterapiutd	Klinisk ernæringsfysiologi	Farmasiutd. BA	Farmasiutd. MA	Fysioterapiutd.	Jordmorutd.	Medisintd.	Odontologitd.	Psykologi prof.utd.	Radiografutd.	Sjukaopleiarutd.	Tannteknikarutd.	Tannpleiarutd.	Vernepleiarutd.	Barnhagelærarutd.	GLU 1-7	GLU 5-10	Integrert lektorutd.	PPU og PPU-Y	Faglærarutd.	Vrkesfaglærarutd.	
Noregs idrettshøgskole																							30			
Noregs musikkhøgskole																							20			
Høgskolen i Innlandet	23													164		24	65	117	71	47			63	43		
Høgskulen på Vestlandet	60	39	20	30			68	35			25		435				86	248	186	137		276	48			
Høgskulen i Volda																		59	43	29		68				
Høgskolen i Østfold	20	22											109				61	94	47	32		103				
Samisk høgskole																		2	2	2						
Kunsthøgskolen i Oslo																						13				
Barratt Due Musikkintitutt – Høyskoleavdelingen og Unge talenter																							20			
Dronning Mauds Minne, Høgskole for barnehagelærarutdanning																		215								
Lovisenberg diakonale høgskole	48												167													
NLA Høgskolen																		57	34	23						
Steinerhøgskolen																		20	20	20						
VID vitenskapelige høgskole	50			30									339				110									
Sum	641	29	224	60	188	68	62	117	287	134	567	139	294	154	3 537	20	106	771	1 825	1 126	787	338	2 329	353	173	

2.4 Oppfølging frå departementet og hos institusjonane

Styringsdialogen mellom departementet og institusjonane består av desse hovudaktivitetane: tildelings- og tilskotsbrev frå departementet, årsrapport frå institusjonane, etatsstyringsmøte/kontaktmøte og skriftleg tilbakemelding.

Ein analyse av resultatane i sektoren blir årleg lagt fram i tilstandsrapporten for høgare utdanning.

Årsrapportane, tilstandsrapporten og resultatrapporteringa til Database for høgare utdanning (DBH) utgjer hovudgrunnlaget for den vurderinga departementet gjer av kvar institusjon. Vurderinga som er basert på eigenarten til institusjonen, ligg til grunn for styringsdialogen med kvar av dei statlege institusjonane i etatsstyringsmøta og i den årlege, skriftlege tilbakemeldinga. Departementet forventar at institusjonane set i verk tiltak for å følge opp tilbakemeldinga frå departementet.

Departementet vil framleis vurdere innretninga på etatsstyringsmøta på bakgrunn av blant anna erfaringane med møte annakvart år, institusjonssamanslåingane og prøveordninga med utviklingsavtalar.

NOKUT har ansvar for akkreditering av og tilsyn med kvaliteten i høgare utdanning og fagskuleutdanning, og for godkjenning av utanlandsk utdanning. NOKUT har ansvar for å føre kontroll med private høgskular som mottek statstilskot og med samskipnadane. NOKUT har også ansvar for å føre kontroll med økonomiforvaltninga og arbeid med tryggleik- og beredskap for forvaltingsorgana under Kunnskapsdepartementet innanfor høgare utdanning og forskning, dvs. universitet og høgskular, Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høgare utdanning (Diku), Unit – Direktoratet for IKT og fellestenester i høgare utdanning og forskning, Norsk utanrikspolitisk institutt (NUPI), Noregs forskingsråd (NFR) og Dei nasjonale forskingsetiske komiteane (FEK).

3 Budsjett for universitet og høgskular

I 2020 blir programkategorien 07.60 Høgare utdanning slått saman med programkategorien 07.70 Forsking for at det skal bli enklare å sjå heilskapen i innsatsen på desse områda.

Samla løyving for høgare utdanning og forskning utgjer 49,6 mrd. kroner i 2020:

- 38,6 mrd. kroner over kap. 260 Universitet og høgskular
- 822,4 mill. kroner over kap. 270 Studentvelferd
- 174,8 mill. kroner over kap. 271 Nasjonalt organ for kvalitet i utdanninga
- 601 mill. kroner over kap. 272 Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høgare utdanning
- 164,5 mill. kroner over kap. 273 Unit – Direktoratet for IKT og fellestenester i høgare utdanning og forskning
- 142,5 mill. kroner over kap. 274 Universitetssenteret på Svalbard
- 284,4 mill. kroner over kap. 275 Tiltak for høgare utdanning og forskning
- 19,3 mill. kroner over kap. 284 Dei nasjonale forskingsetiske komiteane
- 4,8 mrd. kroner over kap. 285 Noregs forskingsråd
- 189,1 mill. kroner over kap. 286 Regionale forskingsfond
- 218,1 mill. kroner over kap. 287 Basisløyving til samfunnsvitskaplege forskingsinstitutt
- 3,5 mill. kroner over kap. 288 Internasjonale samarbeidstiltak
- 45 mill. kroner over kap. 289 Vitskaplege prisar

3.1 Vesentlege budsjettendringar i 2020 over Kunnskapsdepartementets budsjett kap. 260

Nedanfor følger ei oversikt over vesentlege budsjettendringar over kap. 260. Beløpa er avrunda til nærmaste 1 000 kroner⁶. Nærmare oversyn over budsjettendringane for kvar institusjon følger under kap. 3.3.

	<i>(i 1 000 kroner)</i>
Midlar til 145 nye studieplassar (kap. 260 post 50)	6 543
Midlar til 7 nye rekrutteringsstillingar	9 173
Auka resultatbasert utteljing (kap. 260 post 50 og post 70)	203 744
Vidareføre auka opptakskapasitet for tildelte studieplassar 2014 - 2019 (kap. 260 post 50 og 70)	201 725
Vidareføre rekrutteringsstillingar frå 2019 (kap. 260 post 50 og 70)	13 545
Utfasing av midlertidig rekrutteringsstillingar frå 2016 (kap. 260 post 50)	-49 951
Reduksjon (0,5 pst.) knytt til avbyråkratisering og effektivisering (kap. 260 post 50 og 70)	-186 058
Auke (3,2 pst.) som følge av prisjustering (kap. 260 post 50 og 70)	1 180 141

⁶ Endringar som følge av konsekvensjusteringar av budsjettvedtak frå tidligare år er i 2019-kroner, medan dei andre beløpa er i 2020-kroner, jf. budsjettendringstabellane i kap. 3.3.1 og kap. 3.3.2. Tiltak som blei vedtekne i samband med revidert nasjonalbudsjett for 2019, er konsekvensjusterte til 2020-kroner. Dette gjeld vidareføring av opptakskapasitet frå RNB 2019.

I tillegg vil Kunnskapsdepartementet tildele 161 mill. kroner over kap. 260 til ordninga for oppgradering av bygg ved dei statlege lærestadene. Midlane vil bli fordelte etter søknad, med søknadsfrist 31. mars 2020, jf. eige brev frå Kunnskapsdepartementet datert 4. desember 2019.

13,5 mill. kroner til å følge opp strukturendringar i universitets- og høgskulesektoren blir ført vidare. Av desse er 5 mill. kroner ei varig auke til Nord universitet og 5 mill. kroner i 2020 blir tildelte til Unit – direktoratet for IKT og fellestenester i høgare utdanning og forskning over kap. 273, post 50. Kunnskapsdepartementet kjem tilbake til fordeling av dei resterande 3,5 mill. kronene.

3.2 Universitets- og høgskulebygg over budsjettet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet og for Helse- og omsorgsdepartementet

Nedanfor er ei oversikt over midlar i 2020 til å prosjektere, rehabilitere og oppføre bygg i universitets- og høgskulesektoren over budsjettet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Beløpa er i 2020-kroner og avrunda til næraste 1000 kroner, jf. Prop 1 S. (2019–2020) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

	<i>Kap.post</i>	<i>(i 1 000 kroner)</i>
Prosjektering av nytt bygg for Odontologisk fakultet ved Universitetet i Oslo	530.30	4 000
Prosjektering av nybygg for Tromsø museum ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet	530.30	23 000
Prosjektering av Blått bygg ved Nord universitet	2445.30	30 000
Prosjektering av Ocean Space Centre for Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet	530.30	35 000
Prosjektering av ny campus i Trondheim for Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet	530.30	39 000
Midlar til prosjektering av utstyr og inventar for ny campus i Trondheim for Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet	530.45	1 000
Midlar til prosjektering av utstyr og inventar for Ocean Space Centre i Trondheim	530.45	20 000
Startløyving for Vikingtidsmuseet ved Universitetet i Oslo	530.31	30 000
Midlar til utstyr og inventar for Vikingtidsmuseet ved Universitetet i Oslo	530.45	5 000
Vidareføring av byggeprosjekt for nybygg for livsvitenskapsbygget ved Universitetet i Oslo	530.33	830 000
Midler til utstyr og inventar til livsvitenskapsbygget ved Universitetet i Oslo	530.45	40 000
Vidareføring av byggeprosjekt for Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet og Veterinærinstituttet	530.33	610 000
Midlar til utstyr og inventar for Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet og Veterinærinstituttet på Ås	530.45	676 600
Avslutning og reklamasjonsfase av fase to av rehabiliteringsprosjekt for Universitetsmuseet i Bergen ved Universitetet i Bergen	530.33	2 000

Budsjett 2020

Avslutning og reklamasjonsfase av byggeprosjekt for nybygg for medisin og helsefag ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet	530.33	9 500
Avslutning og reklamasjonsfase for rehabilitering av Noregs idrettshøgskole	530.33	10 000
Avslutning og reklamasjonsfase for nybygg for informasjonsvitenskap ved Universitetet i Oslo	530.33	4 200

I 2020 blir følgende brukarfinansierte prosjekt i statens husleigeordning (tidlegare kurantprosjekt) som er under gjennomføring førte vidare med midlar over Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett, kap. 2445:

	<i>(i 1 000 kroner)</i>
Nytt bygg, Høgskulen på Vestlandet, campus Kronstad	42 000
Nybygg for lærarutdanninga, Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet, campus Tromsø	42 000
Rehabilitering av lokale ved Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet, campus Narvik	141 700
Mediebygget, Høgskulen i Volda	100 000
Oppgradering av ventilasjon på hovedbygget, Noregs teknisk-naturvitskaplege universitet, campus Ålesund	22 000
Rehabilitering av hovedbygget, Noregs handelshøgskole	168 000
Nytt SIM-senter, Universitetet i Sørøst-Noreg, campus Vestland	7 000
Nybygg for helse- og sosialfag, Noregs teknisk-naturvitskaplege universitet, Trondheim	25 000

I tillegg kjem brukarfinansierte prosjekt som framleis er under prosjektering, og som kan bli starta opp i løpet av hausten 2019 eller i 2020.

For utbygging av nye sjukehus med universitetsareal skal prosjekta gjennomførast som felles byggeprosjekt mellom universitet og helseføretak. Hovudmodellen for finansiering av nye universitetsareal i sjukehus er ein leigemodell der helseføretaka eig bygga når dei er ferdige, og universiteta leiger areal av helseføretaka. Dei regionale helseføretaka kan søke om finansiering av prosjekta i tråd med systemet for finansiering av sjukehusinvesteringar. For utbygging av universitetsareal kan dei regionale helseføretaka søke om 100 pst. lån. Husleigekompensasjon for universitetsareal i sjukehusbygg blir handtert i tråd med prinsipp for fastsetting av husleigekompensasjon i statlege bygg. Forslag om auka løyvingar til husleige blir behandla i den ordinære budsjettprosessen saman med forslag om løyving til investeringslån for prosjektet.

Helse Sør-Aust og Oslo universitetssjukehus har vedteke å leggje ned aktiviteten ved Ullevål sjukehus og flytte han til Aker og Gaustad. Det inneber at Universitetet i Oslo skal flytte den integrerte forskings- og undervisningsaktiviteten til dei nye sjukehusbygga på Aker og Gaustad. Universitetet i Oslo vil få 75 pst. husleigekompensasjon. Helse Vest skal bygge nye simulerings- og undervisningsareal for Universitetet i Stavanger i nye Stavanger Universitetssjukehus, og universitetet forpliktar seg til ein langsiktig leigeavtale. Universitetet i Stavanger vil få 40 pst. husleigekompensasjon.

3.3 Tildeling per institusjon (kap. 260)

Kap. 3.3.1 og kap. 3.3.2 gir nærmare oversikt over endringar frå 2019 til 2020 i budsjetttrammene for dei enkelte universiteta og statlege høgskulane over kap. 260, post 50 og for dei enkelte private høgskolane over kap. 260, post 70. For institusjonar som har fusjonert i perioden f.o.m. januar 2019 t.o.m januar 2020, er endringar i tildeling slåtte saman under nytt institusjonsnamn.⁷

Tabellane med budsjettendringar per institusjon er bygde opp som følger:

Utgangspunktet er *Saldert budsjett 2019* som er tildeling per institusjon i endeleg tildelingsbrev/tilskottsbrev for 2019.

Kolonnen *Andre budsjettendringar* viser budsjetteffekten av tiltak med verknad for enkelte institusjonar, inkludert ei prisjustering på 3,2 pst. og ein reduksjon på 0,5 pst. som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma. Sjå også forklaringane for den enkelte institusjonen.

Kolonnen *Nye rekrutteringsstillingar* viser budsjetteffekten i 2020-kroner for midlar til nye rekrutteringsstillingar i 2020.

Kolonnen *Nye studieplassar* viser budsjetteffekten av midlar til nye plasser i 2020 (2020-kroner). Sjå kap. 3.3.5 for oversikt over studieplassar per institusjon.

Resultatbasert utteljing open ramme og resultatbasert utteljing lukka ramme viser auke i resultatbasert utteljing som følge av endring i institusjonane sine resultat på indikatorane med høvesvis open og lukka budsjetttramme (2020-kroner). Kap. 4.4 gir oversikt over data som ligg til grunn for beløpa i desse kolonnane.

Budsjett 2020 er summen av *Saldert budsjett 2019* og endringane i 2020.

⁷ 1. september 2019 blei Høyskolen Kristiania, Musikkteaterhøyskolen og Norges danskehøyskole slåtte saman til ein institusjon under namnet Høyskolen Kristiania.

Budsjett 2020

3.3.1 Universitet og statlege høgskular (kap. 260 post 50)

Oversikt over budsjettendringar per institusjon frå 2019 til 2020

Institusjon	Saldert budsjett 2019	Andre budsjettendringar	Nye rekrutteringsstillingar	Nye studieplassar	Resultatbasert uttejing open ramme	Resultatbasert uttejing lukka ramme	Budsjett 2020
Nord universitet	1 402 484 000	47 340 000		902 000	19 705 000	4 290 000	1 474 721 000
Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet	1 305 608 000	38 893 000		451 000	-1 784 000	-1 346 000	1 341 822 000
Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet	6 716 228 000	208 198 000		451 000	48 515 000	27 615 000	7 001 007 000
OsloMet – storbyuniversitetet	2 449 494 000	77 596 000			16 078 000	1 354 000	2 544 522 000
Universitetet i Agder	1 483 937 000	50 763 000		452 000	14 484 000	-7 373 000	1 542 263 000
Universitetet i Bergen	3 607 774 000	115 084 000		452 000	26 718 000	-2 681 000	3 747 347 000
Universitetet i Oslo	5 688 113 000	158 169 000			-18 618 000	-19 943 000	5 807 721 000
Universitetet i Stavanger	1 622 194 000	49 981 000	3 931 000	677 000	12 452 000	-486 000	1 688 749 000
Universitetet i Sørøst-Noreg	1 847 245 000	54 528 000		451 000	10 259 000	3 049 000	1 915 532 000
Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet	3 293 352 000	105 586 000		451 000	12 619 000	-6 774 000	3 405 234 000
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	185 352 000	4 939 000			3 652 000		193 943 000
Høgskolen i Molde, vitenskapleg høgskole i logistikk	242 471 000	13 648 000		451 000	-1 081 000	394 000	255 883 000
Noregs handelshøgskole	479 409 000	15 020 000			5 144 000	1 839 000	501 412 000
Noregs idrettshøgskole	208 252 000	5 550 000			2 729 000	-2 878 000	213 653 000
Noregs musikkhøgskole	287 600 000	7 665 000			-8 149 000		287 116 000
Høgskolen i Innlandet	1 134 438 000	34 377 000	3 931 000	903 000	29 249 000	2 638 000	1 205 536 000
Høgskulen på Vestlandet	1 996 909 000	62 928 000	1 311 000	451 000	-4 524 000	-2 107 000	2 054 968 000
Høgskulen i Volda	360 807 000	8 971 000			6 484 000	-481 000	375 781 000
Høgskolen i Østfold	674 300 000	21 391 000		451 000	10 004 000	1 216 000	707 362 000
Kunsthøgskolen i Oslo	359 511 000	9 581 000			-801 000		368 291 000
Samisk høgskole	94 284 000	2 079 000			709 000	40 000	97 112 000

Forklaringar på andre endringar for universitet og statlege høgskular

Nord universitet

- Auke på 5 000 000 kroner til arbeidet for å styrke kvaliteten etter samanslåinga.
- Auke på 5 000 000 kroner til å styrke fagmiljøa i sør- og lulesamisk grunnskulelærarutdanning.
- Auke på 4 414 000 kroner som følge av opptrapping av nye studieplassar tildelte i perioden 2017–2019.
- Reduksjon på 620 000 kroner som følge av overføring av ansvar for studieplassar i veilederutdanning for nyutdannede lærar til Utdanningsdirektoratet.
- Auke på 44 381 000 kroner som følge av prisjustering.
- Reduksjon på 3 810 000 kroner som følge av utfasing av midlertidige rekrutteringsstillingar i 2016.
- Reduksjon på 7 025 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet

- Auke på 5 685 000 kroner som følge av opptrapping av nye studieplassar tildelte i perioden 2017–2018.
- Auke på 41 464 000 kroner som følge av prisjustering.
- Reduksjon på 1 693 000 kroner som følge av utfasing av midlertidige rekrutteringsstillingar i 2016.
- Reduksjon på 6 563 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet

- Auke på 12 000 000 kroner til å styrke Kavliinstituttet for nevrovitenskap ved NTNU. Midlane har som vilkår at May-Britt Moser og Edvard Moser er aktive forskarar ved instituttet.
 - Auke på 28 866 000 kroner som følge av opptrapping av nye studieplassar tildelte i perioden 2015–2018.
 - Auke på 213 316 000 kroner som følge av prisjustering.
 - Reduksjon på 7 620 000 kroner som følge av utfasing av midlertidige rekrutteringsstillingar i 2016.
 - Reduksjon på 600 000 kroner knytt til finansiering av fagsystemet SPREK.
 - Reduksjon på 4 000 000 kroner i prosjekteringsmidlar til Campus NTNU. Kunnskapsdepartementet fører vidare med 10 mill. kroner for arbeidet med prosjektet.
 - Reduksjon på 33 764 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
-

OsloMet – storbyuniversitetet

- Auke på 4 876 000 kroner til drift og utvikling av Skolekassa.no, LEXIN og Bildetema til OsloMet – storbyuniversitetet.
- Auke på 11 915 000 kroner som følge av opptrapping av nye studieplassar tildelte i perioden 2016–2019.
- Auke på 77 742 000 kroner som følge av prisjustering.
- Reduksjon på 1 270 000 kroner som følge av utfasing av midlertidige rekrutteringsstillinger i 2016.
- Reduksjon på 2 006 000 kroner som følge av utfasing av utviklingsmidlar til desentralisert yrkesfaglærarutdanning.
- Reduksjon på 1 355 000 kroner som følge av gevinstrealisering for prosjekt under medfinansieringsordninga.
- Reduksjon på 12 306 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

Universitetet i Agder

- Auke på 1 500 000 kroner til Senter for seksualitet og kjønnsmangfold.
- Auke på 15 004 000 kroner som følge av opptrapping av nye studieplassar tildelte i perioden 2016–2019.
- Auke på 47 240 000 kroner som følge av prisjustering.
- Reduksjon på 5 503 000 kroner som følge av utfasing av midlertidige rekrutteringsstillinger i 2016.
- Reduksjon på 7 478 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

Universitetet i Bergen

- Auke på 1 000 000 kroner til å drifte og utvikle tidsskriftet Nordic journal of Digital Literacy.
- Auke på 2 000 000 kroner til å drifte og utvikle Kart i skolen og Miljølære.no.
- Auke på 20 377 000 kroner som følge av opptrapping av nye studieplassar tildelte i perioden 2015–2019.
- Auke på 114 695 000 kroner som følge av prisjustering.
- Reduksjon på 4 233 000 kroner som følge av utfasing av midlertidige rekrutteringsstillinger i 2016.
- Reduksjon på 600 000 kroner knytt til finansiering av fagsystemet SPREK.
- Reduksjon på 18 155 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

Universitetet i Oslo

- Auke på 14 252 000 kroner som følge av opptrapping av nye studieplassar tildelte i perioden 2016–2018.
 - Auke på 180 369 000 kroner som følge av prisjustering.
-

- Reduksjon på 5 502 000 kroner som følge av utfasing av midlertidige rekrutteringsstillinger i 2016.
- Reduksjon på 2 400 000 kroner knytt til finansiering av fagsystemet SPREK.
- Reduksjon på 28 550 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

Universitetet i Stavanger

- Auke på 3 386 000 kroner som følge av nye rekrutteringsstillinger i 2019.
- Auke på 14 817 000 kroner som følge av opptrapping av nye studieplassar tildelte i perioden 2016–2019.
- Auke på 51 595 000 kroner som følge av prisjustering.
- Reduksjon på 6 773 000 kroner som følge av utfasing av midlertidige rekrutteringsstillinger i 2016.
- Reduksjon på 3 327 000 kroner som følge av gevinstrealisering for prosjekt under medfinansieringsordninga.
- Reduksjon på 1 550 000 kroner som følge av overføring av ansvar knytt til studieplassar til veilederutdanning for nyutdannede lærarar.
- Reduksjon på 8 167 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

Universitetet i Sørøst-Noreg

- Auke på 8 308 000 kroner som følge av opptrapping av nye studieplassar tildelte i perioden 2016–2018.
- Auke på 58 668 000 kroner som følge av prisjustering.
- Reduksjon på 2 541 000 kroner som følge av utfasing av midlertidige rekrutteringsstillinger i 2016.
- Reduksjon på 620 000 kroner som følge av overføring av ansvar knytt til studieplassar til veilederutdanning for nyutdannede lærarar.
- Reduksjon på 9 287 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet

- Auke på 14 369 000 kroner som følge av opptrapping av nye studieplassar tildelte i perioden 2014–2019.
 - Auke på 3 600 000 kroner til finansiering av fagssystemet SPREK.
 - Auke på 4 000 000 kroner til å styrke og utvide mobilitetsordninga «north2north» for studentar og tilsette gjennom University of the Arctic (Uartic).
 - Auke på 104 605 000 kroner som følge av prisjustering.
 - Reduksjon på 3 810 000 kroner som følge av utfasing av midlertidige rekrutteringsstillinger i 2016.
 - Reduksjon på 620 000 kroner følge av overføring av ansvar knytt til studieplassar til veilederutdanning for nyutdannede lærarar.
-

- Reduksjon på 16 558 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo

- Auke på 5 868 000 kroner som følge av prisjustering.
- Reduksjon på 929 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

Høgskolen i Molde, vitenskapelig høgskole i logistikk

- Auke på 7 017 000 kroner som følge av opptrapping av nye studieplassar tildelte i perioden 2016–2019.
- Auke på 7 878 000 kroner som følge av prisjustering.
- Reduksjon på 1 247 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

Noregs handelshøgskole

- Auke på 2 186 000 kroner som følge av opptrapping av nye studieplassar tildelte i perioden 2017–2018.
- Auke på 15 248 000 kroner som følge av prisjustering.
- Reduksjon på 2 414 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

Noregs idrettshøgskole

- Auke på 6 594 000 kroner som følge av prisjustering.
- Reduksjon på 1 044 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

Noregs musikkhøgskole

- Auke på 9 106 000 kroner som følge av prisjustering.
- Reduksjon på 1 441 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

Høgskolen i Innlandet

- Auke på 6 051 000 kroner som følge av opptrapping av nye studieplassar tildelte i perioden 2017–2019.
 - Auke på 35 997 000 kroner som følge av prisjustering.
 - Reduksjon på 423 000 kroner som følge av utfasing av midlertidige rekrutteringsstillinger i 2016.
 - Reduksjon på 1 550 000 kroner som følge av overføring av ansvar knytt til studieplassar til veilederutdanning for nyutdannede lærarar.
 - Reduksjon på 5 698 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
-

Høgskulen på Vestlandet

- Auke på 15 643 000 kroner som følge av opptrapping av nye studieplassar tildelte i perioden 2016–2019.
- Auke på 63 550 000 kroner som følge av prisjustering.
- Reduksjon på 4 656 000 kroner som følge av utfasing av midlertidige rekrutteringsstillingar i 2016.
- Reduksjon på 1 550 000 kroner som følge av overføring av ansvar knytt til studieplassar til veilederutdanning for nyutdannede lærarar.
- Reduksjon på 10 059 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

Høgskulen i Volda

- Auke på 219 000 kroner som følge av opptrapping av nye studieplassar tildelte i 2016.
- Auke på 11 404 000 kroner som følg av prisjustering.
- Reduksjon på 847 000 kroner som følge av utfasing av midlertidige rekrutteringsstillingar i 2016.
- Reduksjon på 1 805 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

Høgskolen i Østfold

- Auke på 5 394 000 kroner som følge av opptrapping av nye studieplassar tildelte i perioden 2016–2019.
- Auke på 21 485 000 kroner som følge av prisjustering.
- Reduksjon på 847 000 kroner som følge av utfasing av midlertidige rekrutteringsstillingar i 2016.
- Reduksjon på 1 240 000 kroner som følge av overføring av ansvar knytt til studieplassar til veilederutdanning for nyutdannede lærarar.
- Reduksjon på 3 401 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

Kunsthøgskolen i Oslo

- Auke på 11 383 000 kroner som følge av prisjustering.
- Reduksjon på 1 802 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

Samisk høgskole

- Auke på 2 972 000 kroner som følge av prisjustering.
 - Reduksjon på 423 000 kroner som følge av utfasing av midlertidige rekrutteringsstillingar i 2016.
 - Reduksjon på 470 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
-

Budsjett 2020

3.3.2 Private høgskular (kap. 260 post 70)

Oversikt over budsjettendringar per institusjon frå 2019 til 2020

Institusjon	Saldert budsjett 2019	Andre budsjett- endringar	Resultatbasert utteljing open ramme	Resultatbasert utteljing lukka ramme	Budsjettforslag 2020
Handelshøgskolen BI	347 771 000	10 275 000	-1 621 000	-1 035 000	355 390 000
MF vitenskapelig høgskole for teologi, religion og samfunn	95 259 000	8 896 000	537 000	190 000	104 882 000
VID vitenskapelige høgskole	362 598 000	19 703 000	8 215 000	1 207 000	391 723 000
Ansgar Teologiske Høgskole	23 372 000	2 563 000	1 237 000	-294 000	26 878 000
Barratt Due musikk institutt – Høyskoleavdelingen og Unge talenter	26 579 000	716 000	1 994 000		29 289 000
Bergen Arkitekt høgskole	18 966 000	511 000	-602 000		18 875 000
Dronning Mauds Minne, Høgskole for barnehagelærerutdanning	124 957 000	5 683 000	1 441 000	42 000	132 123 000
Fjellhaug Internasjonale Høgskole	10 621 000	2 025 000	1 356 000	43 000	14 045 000
Høgskolen for dansekunst	1 000 000	1 054 000			2 054 000
Høgskulen for landbruk og bygdeutvikling	2 576 000	69 000	104 000	23 000	2 772 000
Høgskolen for ledelse og teologi	11 237 000	2 968 000	577 000	153 000	14 935 000
Høgskolen Kristiania	220 303 000	5 941 000	3 326 000	822 000	230 392 000
Lovisenberg diakonale høgskole	100 226 000	5 364 000	2 805 000	88 000	108 483 000
NLA Høgskolen	218 312 000	19 359 000	1 613 000	270 000	239 554 000
Steinerhøgskolen	15 190 000	410 000	-1 082 000	125 000	14 643 000

Forklaringar på andre endringar for private høgskular

Handelshøyskolen BI

- Auke på 874 000 kroner som følge av opptapping av nye studieplassar tildelte i 2018.
- Auke på 11 102 000 kroner som følge av prisjustering.
- Reduksjon på 1 701 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

MF vitenskapelig høyskole for teologi, religion og samfunn

- Auke på 2 623 000 kroner som følge av opptapping av nye studieplassar tildelte i 2019.
- Auke på 2 600 000 kroner som følge av heil budsjettverknad for tilskot til Senter for orientalsk språkfag ved MF.
- Auke på 500 000 kroner som følge av heil budsjettverknad for professorat i antisemittisme.
- Auke på 450 000 kroner til Egede-instituttet.
- Auke på 3 216 000 kroner som følge av prisjustering.
- Reduksjon på 493 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

VID vitenskapelige høgskole

- Auke på 2 053 000 kroner som følge av opptapping av nye studieplassar i perioden 2016–2019.
- Auke på 7 619 000 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar tildelte i 2019.
- Auke på 11 846 000 kroner som følge av prisjustering.
- Reduksjon på 1 815 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

Ansgar Teologiske Høgskole

- Auke på 1 882 000 kroner som følge av opptapping av nye studieplassar tildelte i 2018.
- Auke på 804 000 kroner som følge av prisjustering.
- Reduksjon på 123 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

Barratt Due musikk institutt – Høyskoleavdelingen og Unge talenter

- Auke på 846 000 kroner som følge av prisjustering.
 - Reduksjon på 130 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
-

Bergen Arkitektøgskole

- Auke på 604 000 kroner som følge av prisjustering.
- Reduksjon på 93 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

Dronning Mauds Minne, Høgskole for barnehagelærerutdanning

- Auke på 2 253 000 kroner som følge av opptrapping av nye studieplassar tildelte i 2019.
- Auke på 4 051 000 kroner som følge av prisjustering.
- Reduksjon på 621 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

Fjellhaug Internasjonale Høgskole

- Auke på 1 693 000 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar i 2019.
- Auke på 392 000 kroner som følge av prisjustering.
- Reduksjon på 60 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

Høgskolen for dansekunst

- Auke på 1 000 000 kroner som følge av heilårs budsjettverknad for driftstilskot.
- Auke på 64 000 kroner som følge av prisjustering.
- Reduksjon på 10 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

Høgskulen for landbruk og bygdeutvikling

- Auke på 82 000 kroner som følge av prisjustering.
- Reduksjon på 13 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

Høgskolen for ledelse og teologi

- Auke på 1 749 000 kroner som følge av opptrapping av nye studieplassar tildelte i 2019.
- Auke på 440 000 kroner som følge av prisjustering.
- Reduksjon på 68 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

Høgskolen Kristiania

- Auke på 7 015 000 kroner som følge av prisjustering.
 - Reduksjon på 1 074 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
-

Lovisenberg diakonale høgskole

- Auke på 2 656 000 kroner som følge av opptrapping av nye studieplassar tildelte i perioden 2016–2019.
- Auke på 3 199 000 kroner som følge av prisjustering.
- Reduksjon på 491 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

NLA Høgskolen

- Auke på 13 118 000 kroner som følge av opptrapping av nye studieplassar tildelte i perioden 2016–2019.
- Auke på 7 370 000 kroner som følge av prisjustering.
- Reduksjon på 1 129 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

Steinerhøgskolen

- Auke på 484 000 kroner som følge av prisjustering.
 - Reduksjon på 74 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
-

3.4 Nye rekrutteringsstillinger

Stortinget løyver til saman 9,2 mill. kroner til sju nye rekrutteringsstillinger i 2020 over kap. 260, post 50. Departementet tildeler tre stillingar til Universitetet i Stavanger, tre stillingar til Høgskolen i Innlandet og ei stilling til Høgskulen på Vestlandet. I tillegg får Universitetssenteret på Svalbard to stillingar over kap. 274, post 70.

Institusjonane må prioritere fordelinga i lys av nasjonale og regionale behov og innanfor eigen fagleg profil. Regjeringa legg vekt på behovet for auka kompetanse innanfor helsefag og teknologi. Stillingane skal bidra til å styrke utdannings- og forskingsmiljøa.

Stillingane får heil budsjettverknad frå og med tildelinga i 2020. Satsen per rekrutteringsstilling er 1 310 450 kroner i 2020.

3.5 Studieplassar

3.5.1 Nye studieplassar tildelte i 2020

Stortinget har løyvd midlar til 75 nye studieplassar innanfor helse- og sosialfag med vekt på sjukepleiarutdanning, og 70 studieplassar innanfor teknologi og grønt skifte.

Kunnskapsdepartementet tildeler studieplassmidlane per institusjon som vist i tabellen nedanfor. I tillegg løyver Stortinget 61,4 mill. kroner til Diku over kap. 272, post 50 til ei søknadsbasert ordning for fleksible studietilbod. Beløpet blir trappa opp til 72,9 mill. kroner frå og med 2024. Det vil bli lagt vekt på å møte skiftande behov for studietilbod, tilbod som er tilgjengelege utanfor dei faste universitets- og høgskulecampusane og behova innanfor helse- og sosialfag, teknologi og grønt skifte.

Tabellen nedanfor viser fordeling av nye studieplassar med budsjetteffekt frå 2020, jf. beløpa i tabellen under kap. 3.3.1 og kap. 3.3.2. Studieplassane blir tildelte i kategori D, jf. tabellen under kap. 4.3.3 og vil bli trappa opp over fire år. Kunnskapsdepartementet forventar ein auke i talet på studieplassar i sektoren som følgje av tildeling av midlar til nye studieplassar. Ein studieplass er definert som ei 60-studiepoengseining. Institusjonane kan sjølv velge kva for utdanningar kapasiteten skal aukast innanfor, i tråd med egne vurderingar og strategiar. Departementets forventning til auke i avlagde 60-studiepoengseiningar svarar derfor ikkje nøyaktig til det oppgitte talet på studieplassar, men kjem an på kva for utdanningar institusjonane vel å bruke midlane til.

Tildeling av nye studieplassar i 2020

Institusjon	Helse- og sosialfag med vekt på sjukepleie	Teknologi og grønt skifte
Høgskulen på Vestlandet	10	
Universitetet i Sørøst-Noreg	10	
Nord universitet	10	10
Høgskolen i Molde, vitskapleg høgskole i logistikk	10	
Høgskolen i Innlandet	20	
Universitetet i Stavanger	15	
Universitetet i Agder		10
Universitetet i Bergen		10
Høgskolen i Østfold		10
Noregs teknisk-naturvitskaplege universitet		10
Noregs miljø- og biovitskaplege universitet		10
Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet		10
Sum	75	70

3.5.2 Vidareføring og opptrapping av tildelte studieplassar frå tidlegare år

Dette kapitlet presenterer tabellar over studieplassar for fleirårige utdanningar som ikkje er ferdig oppbygde med alle studentkulla. Tildelte studieplassar som er ferdig oppbygde i 2019, men som inneber auka løyving også for første halvår i 2020, er ikkje med i tabellane. Det gjeld studieplassar til:

- seksårige utdanning innanfor medisin, jf. statsbudsjettet for 2014
- femårige utdanning innanfor teknologi, klinisk ernæringsfysiologi og fiskehelse, jf. revidert nasjonalbudsjett for 2015
- fireårige strategiske studieplassar, studieplassar i strategisk IKT/helse og studieplassar i IKT-sikkerheit, jf. revidert nasjonalbudsjett for 2016
- treårige strategiske studieplassar, jf. revidert nasjonalbudsjett for 2017.

Løyving som følge av vidareføring og budsjetteffekt for siste halvår i 2019 og første halvår i 2020 inngår i kolonnen *Andre budsjettendringar* i tabellane i kap. 3.3.1 og kap. 3.3.2.

Vidare oppbygging som følge av studieplasstildelingar i perioden 2016–2019

Tabellen nedanfor viser auke i talet på studieplassar i 2020 som følge av vidareføring av studieplasstildelingar gjennom budsjetta for perioden 2016–2020.

Vidare oppbygging som følge av studieplasstildelingar i 2016–2019

Institusjon	2016		RNB 2016	2017		RNB 2017	2018				RNB 2018	2019					RNB 2019					
	Medisin, Kat. A, 6 år	Psykologi, Kat. B, 6 år	Lærarutd., kat. D, 5 år	IKT-utd., kat. D, 4 år	Grunnskulelærarutd., kat. D, 5 år	IKT-utd., kat. D, 4 år	Strategiske studieplassar, kat. D, 3 år	Yrkesfaglærarutd., kat. E, 3 år	IKT-utd., kat. D, 4 år	Havteknologi, kat. E, 3 år	Bachelor psykologi, kat. F, 3 år	Sjkepleiutd., kat. E, 3 år	Strategiske studieplassar, kat. D, 5 år	Sjkepleiutd., kat. E, 4 år ⁸	Jordmorutd., kat. D, 2 år	Barnevern, kat. D, 5 år	Barnhagelærarutd., kat. E, 3 år	Bæretariftsøkonomi, kat. D, 4 år	Strategiske studieplassar, kat. D, 4 år	Tegnspråk, kat. D, 4 år	ABIOK, kat. D, 4 år	IKT, kat. D, 4 år
NU				20				15											10			
NMBU				20		15		30														
NTNU	15	10		70		45		110														
OM				40		15		30														
UiA				40		15		30								35						10
UiB	5	5		40		35		75														10
UiO		5		55		35		50														
UiS				50		15		30														5
USN				40		15		30														
UiT	10	5		40		15		30														
HIM						5	30	5														5
NHH				10		5		10														
HINN				20		5																3
HVL				40		15		30	30													5

⁸ Sjukepleierutdanninga ved UiT frå 2019 er eit deltidstudium over fire år. Programmet er dimensjonert for opptak annankvart år, og det er ikkje lagt til grunn opptak av eit nytt kull i 2020.

Budsjett 2020

Vidare oppbygging som følge av studieplassestildelingar i 2016–2019

Institusjon	2016		RNB 2016	2017		RNB 2017	2018					RNB 2018	2019					RNB 2019					
	Medisin, Kat. A, 6 år	Psykologi, Kat. B, 6 år	Lærarutd., kat. D, 5 år	IKT-utd., kat. D, 4 år	Grunnskulelærarutd., kat. D, 5 år	IKT-utd., kat. D, 4 år	Strategiske studie-plassar, kat. D, 3 år	Yrkesfaglærarutd., kat. E, 3 år	IKT-utd., kat. D, 4 år	Havteknologi, kat. E, 3 år	Bachelor psykologi, kat. F, 3 år	Sykepleieutd., kat. E, 3 år	Strategiske studie-plassar, kat. D, 5 år	Sykepleieutd., kat. E, 4 år	Jordmorutd., kat. D, 2 år	Barnevern, kat. D, 5 år	Barnhagelærarutd., kat. E, 3 år	Bærekraftsøkonomi, kat. D, 4 år	Strategiske studie-plassar, kat. D, 4 år	Tegnspråk, kat. D, 4 år	ABIOK, kat. D, 4 år	IKT, kat. D, 4 år	
HiØ			15	15		15					10										2		
ATH										30													
BI								10															
NLA			30		70							50											
VID											15										2		
MF												30											
HLT																							
DMMH																							
LDH																					18		
Sum	30	25	30	500	70	250	30	30	500	30	30	100	100	25	17	35	30	20	10	10	30	30	

4 Finansieringssystemet for universitet og høgskular

Kapitlet gir ei oversikt over resultatindikatorar og datagrunnlaget for berekning av resultatbasert utteljing i 2020.

4.1 Rammefinansiering

Den samla budsjetttramma til universitet og høgskular blir løyvd over kap. 260, post 50 for universitet og statlege høgskular og post 70 for private høgskular. Rammeløyvinga omfattar basismidlar og resultatbaserte midlar.

Rammefinansieringa inneber at institusjonane skal sjå basismidlar og resultatbasert utteljing under eitt, og gir institusjonane eit strategisk handlingsrom ved at dei sjølve kan prioritere aktivitetar og område dei vil satse på for å nå sektor- og verksemdsmåla.

Styret ved den enkelte institusjonen må vurdere i kva grad dei nasjonale resultatbaserte insentiva for utdanning, forskning og samarbeid skal nyttast i dei interne fordelingane av midlar. Vidare må det enkelte styret vurdere om institusjonen skal ha supplerande økonomiske insentiv for å støtte opp under egne prioriteringar og strategiar.

4.1.1 Basismidlar

Basismidlane skal sikre stabil og langsiktig finansiering. Storleiken på basismidlane til den enkelte institusjonen er avhengig av mange forhold. Basis er sett saman av midlar til fagleg profil og breidde i fagtilbod, husleigemidlar, midlar til drift og vedlikehald av bygningsmasse, midlar til særskilde og nasjonale oppgåver, øyremerka midlar til rekrutteringsstillingar og studieplassar med meir.

4.1.2 Resultatbasert finansiering

Den resultatbaserte finansieringa er resultat av kva den enkelte institusjonen har oppnådd på åtte kvantitative indikatorar. Insentiva skal stimulere institusjonane til å betre resultata sine.

Dei resultatbaserte midlane er fordelte på bakgrunn av resultat på følgjande indikatorar:

- tal på studiepoeng (open ramme)
- tal på utvekslingsstudentar, inkludert Erasmus+-studentar (open ramme)
- tal på ferdigutdanna kandidatar (open ramme)
- tal på doktorgradskandidatar (open ramme)
- midlar frå EU (lukka ramme)
- midlar frå Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond (lukka ramme)
- inntekter frå bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) (lukka ramme)
- vitenskapleg publisering (publiseringspoeng) (lukka ramme)

Den resultatbaserte finansieringa har indikatorar med open og lukka budsjetttramme. I den opne ramma får institusjonane utteljing ut frå eigne resultat på indikatorane, uavhengig av resultata til dei andre institusjonane. Det betyr at institusjonane får meir midlar dersom dei har ein auke i studiepoeng, kandidatar, doktorgradskandidatar og utvekslingsstudentar. Tilsvarande får institusjonane redusert utteljing dersom dei har ein nedgang. Indikatorane vitskapeleg publisering, midlar frå EU, Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond og BOA-inntekter har kvar si lukka budsjetttramme. Det betyr at utteljinga for den enkelte institusjonen vil avhenge av samla resultat i sektoren. Satsane for indikatorane som har lukka budsjetttrammer, blir berekna kvart år på grunnlag av dei samla resultata i sektoren.

Det er lagt til grunn ein lågare tilskotssats for utteljing på indikatorane studiepoeng, kandidatar og utveksling for dei private høgskolane Handelshøyskolen BI (30 pst.), Bergen Arkitektshøgskole (70 pst.) og Høyskolen Kristiania (60 pst.).

4.1.3 Rapportering av data for 2019 og resultatutteljing i statsbudsjettet for 2021

I statsbudsjettet for 2021 blir innrapporterte tal for 2019 lagde til grunn og samanlikna med innrapporterte tal som ligg til grunn for utteljinga i statsbudsjettet for 2020. Endring i resultata gir budsjettverknad i 2021. Det betyr at grunnlaget blir berekna ut frå endring mellom resultata for indikatorane i 2018 og 2019.

Institusjonane legg inn forslag til kategori, A–F, for nye studieprogram i den årlege rapporteringa til NSD. Departementet går gjennom dei nye studieprogramma og gjer endeleg innplassering i kategoriar. Søknad om å få endra innplassering av eit eksisterande studieprogram må inngå som del av satsingsforslaget frå institusjonen for statsbudsjettet for 2021, med frist 1. november 2019.

Departementet behandlar ikkje søknader om endra innplassering av studieprogram som institusjonane sender utanom det samla satsingsforslaget.

Innplassering av utdanningar i ein høgare kategori skal vere budsjettneøytral for institusjonen i endringsåret dersom ikkje Stortinget har vedtatt anna. Det inneber at ved kategoriheving og auka resultatutteljing som følge av dette, justerer departementet basismidlane tilsvarande ned i endringsåret. For komande år vil auke i studiepoeng og i kandidatar gi auka utteljing med den nye, høgare satsen, medan reduksjon i studiepoeng og i kandidatar vil gi redusert utteljing berekna med høgare sats.

Korrekt informasjon skal ligge til grunn for dei årlege budsjettvedtaka. Universitet og høgskular rapporterer data som inngår i berekningsgrunnlaget for resultatutteljinga i finansieringssystemet. Kunnskapsdepartementet føreset at institusjonane kvalitetssikrar tala dei rapporterer til NSD, og at dei rapporterer innan fastsette fristar. Departementet føreset at dette skjer gjennom system for internkontroll, og at institusjonane kan dokumentere gjennomføringa. Mangelfull eller feilaktig rapportering frå institusjonane kan føre til redusert resultatbasert utteljing.

Institusjonane skal bruke gjeldande mal for rekneskap og andre rapportar som inneheld data som dannar grunnlag for å berekne resultatbasert utteljing. Institusjonane skal rapportere rekneskapen korrekt og til rett tid. Dette er særleg viktig der data frå rekneskapen er grunnlag

for å berekne resultatbasert uttelling. På DBH-nettsidene til NSD ligg spesifikasjonar av gjeldande rapporteringskrav og malar for rapporteringa.

4.1.4 Unntak frå finansieringssystemet

To grupper av institusjonar har delvis unntak frå finansieringssystemet:

- statlege og private høgskular med kunstfagleg profil
- private høgskular, unntatt dei private vitskaplege høgskulane og Høyskolen Kristiania

Kunsthøgskolen i Oslo deltek berre på doktorgradsindikatoren. Noregs musikkhøgskole og Arkitektur- og designhøgskolen deltek på indikatorane for studiepoeng, kandidatar, utveksling og doktorgradskandidatar. Dei tre private høgskolane med kunstfagleg profil, Barratt Due musikkinstitut, Bergen Arkitektshøgskole og tidlegare Norges dansehøyskole, deltek på indikatorane for studiepoeng, kandidatar og utveksling. Høyskolen for dansekunst, som fekk tilskot frå Kunnskapsdepartementet for første gong i 2019, og tidlegare Musikkteaterhøyskolen, deltek ikkje på nokon av indikatorane. Dei private høgskulane, unntatt dei tre nemnde høgskulane med kunstfagleg profil, deltek på indikatorane for studiepoeng, kandidatar, utveksling, doktorgradskandidatar og vitskapleg publisering. Dei tre private vitskaplege høgskulane deltek i alle indikatorane i finansieringssystemet.

Tabellen nedanfor gir ei oversikt over kva for indikatorar institusjonane deltar i.

Deltaking på indikatorar i finansieringssystemet

Institusjon	Studiepoeng	Kandidatar	Utteksling	Doktorgradskandidatar	EU	Forskningsrådet	Publisering	BOA
Høyskolen for dansekunst								
Kunsthøgskolen i Oslo				x				
Barratt Due musikkinstitut – Høyskoleavdelingen og Unge talenter	x	x	x					
Bergen Arkitektshøgskole	x	x	x					
Noregs musikkhøgskole	x	x	x	x				
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	x	x	x	x				
Ansgar Teologiske Høgskole	x	x	x	x			x	
Dronning Mauds Minne, Høgskole for barnehagelærerutdanning	x	x	x	x			x	
Fjellhaug Internasjonale Høgskole	x	x	x	x			x	
Høgskulen for landbruk og bygdeutvikling	x	x	x	x			x	

Deltaking på indikatorar i finansieringssystemet

Institusjon	Studiepeng	Kandidatar	Utveksling	Doktorgrads-kandidatar	EU	Forskningsrådet	Publisering	BOA
Høyskolen for ledelse og teologi	x	x	x	x			x	
Lovisenberg diakonale høyskole	x	x	x	x			x	
NLA Høgskolen	x	x	x	x			x	
Steinerhøgskolen	x	x	x	x			x	
Høyskolen Kristiania	x	x	x	x	x	x	x	x
Nord universitet	x	x	x	x	x	x	x	x
Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet	x	x	x	x	x	x	x	x
Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet	x	x	x	x	x	x	x	x
OsloMet – storbyuniversitetet	x	x	x	x	x	x	x	x
Universitetet i Agder	x	x	x	x	x	x	x	x
Universitetet i Bergen	x	x	x	x	x	x	x	x
Universitetet i Oslo	x	x	x	x	x	x	x	x
Universitetet i Stavanger	x	x	x	x	x	x	x	x
Universitetet i Sørøst-Noreg	x	x	x	x	x	x	x	x
Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet	x	x	x	x	x	x	x	x
Høgskolen i Molde, vitenskapleg høyskole i logistikk	x	x	x	x	x	x	x	x
Noregs handelshøgskole	x	x	x	x	x	x	x	x
Noregs idrettshøgskole	x	x	x	x	x	x	x	x
Høgskolen i Innlandet	x	x	x	x	x	x	x	x
Høgskulen på Vestlandet	x	x	x	x	x	x	x	x
Høgskulen i Volda	x	x	x	x	x	x	x	x
Høgskolen i Østfold	x	x	x	x	x	x	x	x
Samisk høyskole	x	x	x	x	x	x	x	x
Handelshøgskolen BI	x	x	x	x	x	x	x	x
MF vitenskapelig høyskole for teologi, religion og samfunn	x	x	x	x	x	x	x	x
VID vitenskapelige høyskole	x	x	x	x	x	x	x	x

x = deltaking

4.2 Endring i resultatutteljing i 2020

Resultatbasert finansiering aukar med om lag 203,7 mill. kroner i 2020. Tabellen nedanfor viser endringa i resultatbasert finansiering samanlikna med statsbudsjettet i 2019, fordelt på indikator. Budsjettendringstala for indikatorane med open ramme i 2020-budsjettet er berekna ved å multiplisere sats for indikatoren med endring i datagrunnlag frå statsbudsjettet for 2019. Budsjettutteljing for indikatorane med lukka ramme er berekna ved å multiplisere kvar institusjon sin andel av dei samla resultatane med den totale ramma for kvar indikator. Budsjettendringstala i 2020-budsjettet for lukka ramme er differansen mellom budsjettutteljinga i 2020 og budsjettutteljinga i 2019 (målt i 2020-kroner). Budsjettendringstala for kvar indikator er runda av til nærmaste 1 000 kroner.

Budsjettendring i statsbudsjettet for 2020 til kvar enkelt institusjon, for dei resultatbaserte indikatorane (i kroner)

Inst.	Studiepoeng	Kandidatar	Utvexlingsstudentar (inkl. Erasmus+)	Doktorgradar	Publiseringspoeng	Midlar frå EU	Inntekter frå Forskningsrådet og regionale forskningsfond	BOA-inntekter	Sum budsjettendring resultatbasert utteljing
NU	8 070 000	5 491 000	-21 000	6 165 000	2 784 000	3 395 000	-53 000	-1 836 000	23 995 000
NMBU	6 164 000	-5 599 000	-347 000	-2 002 000	-3 019 000	2 668 000	-616 000	-379 000	-3 130 000
NTNU	25 588 000	4 647 000	2 666 000	15 614 000	3 142 000	20 256 000	1 743 000	2 474 000	76 130 000
OM	528 000	7 474 000	229 000	7 847 000	1 300 000	-1 128 000	-22 000	1 204 000	17 432 000
UiA	5 655 000	3 227 000	1 038 000	4 564 000	-1 345 000	-4 607 000	469 000	-1 890 000	7 111 000
UiB	14 571 000	9 295 000	1 251 000	1 601 000	2 160 000	-5 094 000	1 028 000	-775 000	24 037 000
UiO	1 342 000	-10 865 000	834 000	-9 929 000	-1 850 000	-10 409 000	-6 037 000	-1 647 000	-38 561 000
UiS	10 273 000	585 000	393 000	1 201 000	1 212 000	-1 767 000	120 000	-51 000	11 966 000
USN	6 891 000	2 745 000	303 000	320 000	-1 281 000	959 000	35 000	3 336 000	13 308 000
UiT	12 419 000	-1 477 000	1 517 000	160 000	-2 023 000	-9 337 000	2 472 000	2 114 000	5 845 000
AHO	2 716 000	3 942 000	197 000	-3 203 000	-	-	-	-	3 652 000
HiM	-1 877 000	1 510 000	-234 000	-480 000	255 000	-107 000	48 000	198 000	-687 000
NHH	378 000	894 000	1 070 000	2 802 000	-1 829 000	2 754 000	701 000	213 000	6 983 000
NIH	1 608 000	-540 000	-261 000	1 922 000	-875 000	-1 482 000	215 000	-736 000	-149 000
NMH	-3 614 000	-2 751 000	218 000	-2 002 000	-	-	-	-	-8 149 000
HINN	19 494 000	6 077 000	-5 000	3 683 000	-678 000	3 290 000	23 000	3 000	31 887 000
HVL	-7 479 000	2 438 000	117 000	400 000	-118 000	-58 000	-119 000	-1 812 000	-6 631 000

Finansieringssystem

Inst.	Studiepoeng	Kandidatar	Utvexlings- studentar (inkl. Erasmus+)	Doktorgradar	Publisering- poeng	Midlar frå EU	Inntekter frå Forskringsrådet og regionale forskningsfond	BOA-inntekter	Sum budsjettendring resultatbasert uttøjing
HiVo	1 811 000	4 550 000	-117 000	240 000	-421 000	-57 000	25 000	-28 000	6 003 000
HiØ	6 118 000	3 492 000	554 000	-160 000	173 000	1 339 000	-170 000	-126 000	11 220 000
SH	684 000	-2 000	-53 000	80 000	-62 000	144 000	-151 000	109 000	749 000
KHiO	-	-	-	-801 000	-	-	-	-	-801 000
BI	-6 343 000	4 125 000	197 000	400 000	138 000	-884 000	233 000	-522 000	-2 656 000
MF	219 000	-345 000	-138 000	801 000	166 000	170 000	-64 000	-82 000	727 000
VID	4 782 000	4 051 000	-138 000	-480 000	990 000	-45 000	38 000	224 000	9 422 000
ATH	791 000	446 000	-	-	-294 000	-	-	-	943 000
BD	1 009 000	1 022 000	-37 000	-	-	-	-	-	1 994 000
BAS	-772 000	110 000	60 000	-	-	-	-	-	-602 000
DMMH	1 186 000	415 000	-240 000	80 000	42 000	-	-	-	1 483 000
FIH	1 382 000	65 000	-11 000	-80 000	43 000	-	-	-	1 399 000
HLB	-82 000	186 000	-	-	23 000	-	-	-	127 000
HLT	524 000	53 000	-	-	153 000	-	-	-	730 000
HK	1 781 000	1 597 000	-212 000	160 000	731 000	-	82 000	9 000	4 148 000
LDH	1 078 000	1 775 000	-48 000	-	88 000	-	-	-	2 893 000
NLA	2 324 000	-775 000	144 000	-80 000	270 000	-	-	-	1 883 000
STH	-352 000	-730 000	-	-	125 000	-	-	-	-957 000

4.3 Dataspesifikasjonar og satsar

4.3.1 Dataspesifikasjon indikatorar med open budsjetttramme

Tabellen nedanfor gir ein definisjon av kva som inngår i indikatorane som har open budsjetttramme. Sjå også dei gjeldande rapporteringskrava frå Kunnskapsdepartementet på nettsidene til DBH.

Dataspesifikasjon

Studiepoeng	<p>Omfattar eksamensdata for eigenfinansierte studentar rekna om til 60-studiepoengseiningar og berre nye studiepoeng frå personar med studierett ved institusjonen. Studiepoeng ved gjentak og studiepoeng som privatistar tar, inngår ikkje i berekningsgrunnlaget. Studiepoeng som doktorgrads- stipendiatar tar, inngår heller ikkje. Studiepoeng som utvekslingsstudentar frå institusjonen tar ved ein annan lærestad i utlandet, skal ikkje inngå i rapporteringa. Statlege institusjonar med ekstern finansiering av studieprogram skal stadfeste kor stor prosent som er finansiert over rammeløyvinga til institusjonen. Statlege og private institusjonar vil ikkje få resultatbasert utteljing for studiepoeng tatt i studieprogram som får fullfinansiering etter eigne avtalar eller vedtak. Dette gjeld for eksempel ved oppbygging av ei ny utdanning som får særskilde midlar over statsbudsjettet og studieprogram som fullt ut blir finansierte av offentlege oppdragsgivarar, som for eksempel Utdanningsdirektoratet.</p> <p>Ved anbodskonkurransar kan institusjonen ikkje legge til grunn i tilbodet til moglege oppdragsgivarar at det aktuelle studietilbodet vil få resultatbasert utteljing for studiepoeng.</p>
Kandidatar	<p>Gjeld personar som har gjennomført ei forskriftsfesta gradsgivande utdanning, jf. <i>Forskrift om grader og beskyttede titler</i>, og enkelte utvalde vidareutdanningar. Indikatoren omfattar: høgskulekandidatar, samt kandidatar med praktisk-pedagogisk utdanning (PPU), vidareutdanning i sjukepleie (jordmor, helsesøster, anestesi-, barne-, intensiv-, operasjons- og kreftsjukepleie), bachelorgradar, grunnskulelærerutdanning (trinn 1–7 og trinn 5–10), faglærerutdanning, forskriftsfesta mastergradar og candidata/candidatus medicinae, candidata/candidatus medicinae veterinariae, candidata/candidatus psychologiae, candidata/candidatus theologiae.</p> <p>For fellesgradar skal kandidatar rapporterast av ein institusjon etter avtale med dei andre samarbeidsinstitusjonane.</p>

<p>Doktorgradskandidatar, samarbeid om doktorgradsutdanning og kandidatar frå Program for kunstnarleg utviklingsarbeid</p>	<p>Omfattar stipendiatar som har fullført og disputert ved ein norsk institusjon. Telletidspunktet for rapporteringa er det kalenderåret disputasen blir gjennomført. Institusjonar som har tilsette (stipendiatar eller andre fagleg tilsette) som disputerer ved ein annan norsk institusjon, får 20 pst. utteljing av den ordinære doktorgradsutteljinga.</p> <p>Dersom vedkomande har vore tilsett ved fleire institusjonar i løpet av doktorgradsperioden, får gradsgivande institusjon full utteljing, medan den ikkje-gradsgivande institusjonen der vedkomande har vore lengst tilsett i perioden, får 20 pst. utteljing.</p> <p>Kandidatar frå Program for kunstnarleg utviklingsarbeid gir utteljing på lik linje med doktorgradar.</p>
<p>Uttekslingsstudentar</p>	<p>Omfattar inn- og utreisande utvekslingsstudentar med ein utvekslingsavtale eller eit utvekslingsprogram som varer minst tre månader eller 90 dagar. Omfattar studentar under kvoteprogrammet og utvekslingsstudentar på varige formaliserte utvekslingsavtalar av typen praksisprogram. Omfattar ikkje studentar med individbaserte utvekslingsavtalar eller stipendiatar eller andre doktorgradskandidatar. Omfattar heller ikkje utreisande studentar på Erasmus+-programmet, som har ein annan sats.</p>
<p>Utreisande studentar på Erasmus+-programmet</p>	<p>Omfattar alle utreisande utvekslingsstudentar på Erasmus+-program som varer minst tre månader eller 90 dagar. Omfattar også praksis og individbaserte utvekslingsavtalar.</p>

Oversikta nedanfor viser ulike utdanningar fordelte på kategoriar. Kategoriane er grunnlag for berekning av utteljing på indikatorane for studiepoeng og kandidatar.

Utdanningar fordelte på kategoriar

Kategori	Utdanning
Kategori A	<ul style="list-style-type: none"> • Profesjonsutdanningane i medisin og odontologi • Veterinæruddanning • Kunstakademiet ved NTNU • Film- og fjernsynsutdanning ved Den norske filmskolen og Avdeling for TV-fag ved HINN og scenografi og skodespel ved HiØ • Luftfartsfag ved UiT
Kategori B	<ul style="list-style-type: none"> • Femårige masterprogram i arkitektur og industridesign • Produktdesign • Animasjon

Finansieringssystem

Kategori	Utdanning
	<ul style="list-style-type: none"> • Utøvande kunst- og musikkutdanningar • Profesjonsutdanningane i psykologi og farmasi • Ortopediingeniør
Kategori C	<ul style="list-style-type: none"> • Real FAG, teknologi, fiskerifag og kunst på høgare grads nivå • Faglærerutdanning i musikk, dans og drama
Kategori D	<p>Fag på høgare grads nivå:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Humanistiske, samfunns- og idrettsvitskaplege fag (inkl. profesjonsstudium i teologi) • Femårige masterprogram i teknologi • Økonomi og administrasjon • Femårig integrert lærarutdanning <p>Fag på lågare og høgare grads nivå:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grunnutdanning i fysioterapi, mensendieck, bioingeniør, ergoterapi, radiografi, audiografi, døvetolk, reseptar, tannteknikk, tannpleie, jordmor, stråleterapi, ABIOK-utdanningar (vidareutdanning i anestesi-, barne-, intensiv-, operasjons- og kreftsjukepleie) • Fotojournalist, visuell kommunikasjon, tekniske mediefag (film og fjernsynsproduksjon) • Faglærerutdanning i design, kunst- og handverk, årsstudium i praktisk-pedagogisk utdanning
Kategori E	<ul style="list-style-type: none"> • Profesjonsstudiet i juss • Vidareutdanning i helsesjukepleie, psykisk helse og teiknspråk • Fag på lågare grads nivå: <ul style="list-style-type: none"> ○ Sjukepleiar-, vernepleiar-, barnevernspedagog ○ Barnehagelærer-, yrkesfaglærer, og faglærerutdanning i kroppsøving og idrettsfag ○ Landbruksfag, skogfag, dyrepleiarutdanning, husdyrfag og fiskerifag ○ Teknologisk og maritim utdanning, realfag og ingeniørutdanning ○ Journalist, idrettsfag, friluftsfag, kunstfag
Kategori F	<p>Fag på lågare grads nivå:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Humanistiske og samfunnsvitskaplege fag • Økonomi og administrasjon • Sosionomutdanning • Reiseliv

4.3.2 Dataspesifikasjon indikatorar med lukka budsjettramme

I tabellen nedanfor blir det gitt ein definisjon av kva som inngår i indikatorane med lukka budsjettrammer. Sjå også gjeldande rapporteringskrav som er tilgjengelege på DBH-nettsidene til NSD.

Dataspesifikasjon

Midlar frå EU	<p>Omfattar alle midlane institusjonane blir tildelte frå Europakommisjonen, for eksempel midlar frå EUs rammeprogram for forskning, randsonprogram/partnarskapsprogram, utdanningssamarbeid, interregionale samarbeid.</p> <p>Omfattar også midlar fordelte gjennom dei nasjonale kontora for Erasmus+-programmet. Omfattar berre midlar mottekne som kontraktspartner i EU-prosjekt (også midlar fordelte mellom partnerane), og ikkje midlar mottekne som underleverandør til prosjektpartnerar. Midlar som blir overførte til samarbeidspartnerar, gir utteljing berre for partneren.</p> <p>Sjå note 32 referanse N32.3 i årsrekneskapen for statlege institusjonar og referanse N32.10 i årsrekneskapen for private institusjonar.</p>
Midlar frå Noregs forskingsråd og midlar frå regionale forskingsfond	<p>Midlar frå Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond, gir utteljing.</p> <p>Sjå note 32 referanse N32.2 i årsrekneskapen for statlege institusjonar og referanse N32.20 i årsrekneskapen for private institusjonar.</p> <p>Midlar som blir overførte til samarbeidspartnerar, gir utteljing berre for partneren.</p>
Inntekter frå bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet	<p>Omfattar inntekter frå bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet utanom inntekter frå Europakommisjonen, Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond. Inntektene skal klassifiserast etter reglane som er fastsette i <i>Reglement for statlige universiteter og høyskolars forpliktende samarbeid og erverv av aksjer</i>, jf. rundskriv F-07/2013 med vedlegg frå Kunnskapsdepartementet⁹. Sjå note 32 referanse N32.1 i årsrekneskapen for statlege institusjonar og referanse N32.30 i årsrekneskapen for private institusjonar.</p>
Publiseringspoeng	<p>Institusjonane skal rapportere data om vitskaplege monografiar, vitskaplege artiklar i antologiar og vitskaplege artiklar i tidsskrift og seriar. Dei enkelte publikasjonane må tilfredsstillere definisjonen på vitskapleg publisering frå Universitets- og høgskolerådet, og</p>

⁹ Følgande definisjonar gjeld for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet, jf. avsnitt C i reglementet: *Med bidragsfinansiert aktivitet forstås prosjekter hvor institusjonen henter støtte fra nasjonale og internasjonale finansieringskilder uten at det foreligger krav om motytelse fra institusjonen når avtale om støtte inngås. Med oppdragsfinansiert aktivitet forstås prosjekter institusjonene utfører mot betaling fra ekstern(e) oppdragsgiver(e) når det foreligger et krav om motytelse fra institusjonen når avtale/kontrakt inngås.*

	publikasjonskanalane må vere godkjente. Sjå også rapporteringskrav for vitenskapleg publisering på nettsidene til CRISTin, http://www.cristin.no/ .
--	---

4.3.3 Satsar for studieplassar i basis

Utdanningane er fordelte på seks kategoriar, A-F som har kvar sine satsar.

Dersom departementet tildeler midlar til nye studieplassar, trekker tilbake eller flyttar midlar til studieplassar, justerer departementet basismidlane til institusjonen tilsvarende satsen for den aktuelle utdanninga. Den resultatbaserte utteljinga for studiepoeng og kandidatar følger andre satsar og blir tildelt etter at studiepoeng er avlagde, kandidatane er uteksaminerte og institusjonen har rapportert inn talet på studiepoeng og kandidatar, jf. tabellen under kap. 4.3.4.

4.3.4.

Tabellen nedanfor viser satsane for studieplassar i dei ulike kategoriane. Satsane blir førte vidare på same nivå som i 2019 og justerte med anslått prisvekst på 3,2 pst. til 2020-kroner.

Satsar i basis for ein studieplass 2020 (tal i kroner)

Kategori	Utdanning	Studieplass (60-studiepoengseining)
Kategori A	Kliniske utdanningar o.a.	250 600
Kategori B	Utøvande musikkutdanning, arkitektur- og designutdanningar o.a.	189 000
Kategori C	Realfag på høgare grads nivå o.a.	128 500
Kategori D	Samfunnsvitenskaplege og humanistiske fag på høgare grads nivå, grunnskulelærerutdanning, enkelte kostnadskrevjande helsefag- og faglærerutdanningar, praktiske mediefag	90 250
Kategori E	Helsefag-, lærar- og realfagsutdanningar på lågare grads nivå	77 500
Kategori F	Teorifag og sosialfaglege utdanningar på lågare grads nivå	64 750

4.3.4 Satsar for indikatorar med open budsjetttramme

Resultatindikatorane med open budsjetttramme er studiepoeng, kandidatar, doktorgradskandidatar, utvekslingsstudentar og utreisande studentar på Erasmus+-programmet. Indikatorane med open budsjetttramme blir førte vidare på same nivå som i 2019 og justerte med anslått prisvekst på 3,2 pst. til 2020-kroner.

Indikatorane for kandidatar og studiepoeng er delte inn i seks kategoriar, A–F. Lengda på utdanningane varierer innanfor kvar kategori frå eitt til seks år. Departementet gir derfor dobbel sats for kandidatar på integrerte femårige mastergradsprogram og andre utdanningar som har lengde på fem eller seks år.

Satsar i resultatbasert utteljing for studiepoeng og kandidatar (tal i kroner)

Kategori	Utdanning	Studiepoeng	Kandidatar (enkel utteljing)	Kandidatar (dobbel utteljing)
Kategori A	Kliniske utdanningar o.a.	137 000	104 100	208 200
Kategori B	Utøvande musikkutdanning, arkitektur- og designutdanningar o.a.	105 100	78 600	157 200
Kategori C	Realfag på høgare grads nivå o.a.	70 050	52 000	104 000
Kategori D	Samfunnsvitskaplege og humanistiske fag på høgare grads nivå, grunnskulelærerutdanning, enkelte kostnadskrevjande helsefag- og faglærerutdanningar, praktiske mediefag	51 000	39 250	78 500
Kategori E	Helsefag-, lærar- og realfagsutdanningar på lågare grads nivå	41 450	31 850	63 700
Kategori F	Teorifag og sosialfaglege utdanningar på lågare grads nivå	35 050	26 500	53 000

Satsar i resultatbasert utteljing for doktorgradskandidatar, utvekslingsstudentar og utreisande studentar på Erasmus+-program (tal i kroner)

Indikator	Satsar
Doktorgradskandidatar	400 350
Utreisande studentar på Erasmus+-program	15 950
Utvekslingsstudentar	10 650

4.3.5 Satsar for indikatorar med lukka budsjetteramme

Resultatindikatorane med lukka budsjetterammer er publiseringspoeng, midlar frå EU, midlar frå Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond samt inntekter frå bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet. På neste side er ei oversikt over satsane og dei lukka rammene for indikatorane. For eksempel: For kvart publiseringspoeng får institusjonen ei utteljing på 22 895 kroner i 2020. For kvar EU-krone institusjonen får tildelt, får han 0,9 kroner i resultatbasert utteljing. Dei fire rammene er fordelte kvar for seg og med bakgrunn i resultatata til institusjonane på indikatorane.

Satsar i resultatbasert utteljing for indikatorar med lukka ramme (tal i kroner)

Indikator	Rammer	Satsar
Publiseringspoeng	600 903 000	22 895
Midlar frå EU	545 301 000	0,900
Midlar frå Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond	327 186 000	0,096
Inntekter frå bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet	327 308 000	0,102

Publiseringspoeng blir berekna ut frå publiseringsform, kvalitetsnivå og forfattardelar, og skal bidra til ein fagnøytral publiseringsindikator og auka stimulans til samarbeid om vitenskapleg publisering nasjonalt og internasjonalt. Tabellen nedanfor viser korleis dei ulike publikasjonsformene blir vekta i to kvalitetsnivå for den enkelte publikasjonsforma. Sjå nettstaden <https://npi.nsd.no/> for meir informasjon om publiseringsindikatoren.

Vitskapelege publikasjonar	Vekt nivå 1	Vekt nivå 2
Artiklar i vitskapelege tidsskrift	1	3
Artiklar i antologiar	0,7	1
Monografiar	5	8

4.4 Datagrunnlag for resultatbasert utteljing 2020

Data som ligg til grunn for resultatbasert utteljing i finansieringssystemet, er i hovudsak henta frå Database for statistikk om høgare utdanning (DBH) ved NSD – Norsk senter for forskingsdata. Data er kvalitetssikra av institusjonane, NSD og Kunnskapsdepartementet. Departementet har korrigert enkelte tal etter fristen for rapporteringa. Det kan derfor vere avvik mellom nokre tal knytt til finansieringssystemet og tal i DBH. Dersom det kjem nye endringar i tala, vil departementet vurdere om det er behov for å justere tala og tilhøyrande budsjetteffektar i samband med revidert nasjonalbudsjett for 2020 og statsbudsjettet for 2021.

I berekning av resultatbasert utteljing i 2020 nyttar departementet tal for 2018 samanlikna med grunnlaget som blei nytta i berekning av resultatbasert utteljing i 2019. Rekneskapstal er datagrunnlag for indikatorane for BOA-inntekter og inntekter frå EU, Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond. I tidlegare finansieringssystem har departementet nytta kontante tal for rekneskapsindikatorane for å berekne utteljing. Frå 2017 blei dette endra til at departementet nyttar periodiserte tal frå rekneskapane for å berekne resultatbasert utteljing.

4.4.1 Datagrunnlag for indikatorar med open budsjetteffekt

Det følgjande avsnittet inneheld datagrunnlag for studiepoeng, kandidatar, utveksling og doktorgradar. For statsbudsjettet i 2020 er tal frå 2018 nytta for alle indikatorar med open

Finansieringssystem

ramme. I berekninga av resultatbasert utteljing for 2020 er det nytta faktiske tal frå datagrunnlaget for alle indikatorane, medan tala i tabellane nedanfor er avrunda til nærmaste heile tal.

Tabellen nedanfor viser korleis avlagde 60-studiepoengseiningar frå 2018 fordeler seg på kategoriane A til F.

Tal på 60-studiepoengseiningar i 2018

Inst.	Datagrunnlag for 2020-utteljing						Endring frå foregåande år					
	A	B	C	D	E	F	A	B	C	D	E	F
NU		62	75	2 019	3 172	1 800		-4	2	177	93	-128
NMBU	378	283	1 099	1 137	785	463	-8	33	55	45	-23	-42
NTNU	915	888	1 129	13 086	6 679	5 595	66	14	67	228	-84	64
OM		193	194	4 413	6 470	2 320		28	1	124	-172	-45
UiA		193	434	1 830	3 053	3 055		4	8	80	14	1
UiB	1 190	1 070	932	1 550	3 434	4 115	-6	-17	16	83	30	303
UiO	1 376	897	1 158	4 006	3 668	6 716	19	4	-11	-12	-54	56
UiS		203	820	2 151	2 587	1 923		5	54	209	-100	-14
USN		47	347	2 735	5 045	2 700		-6	29	103	-13	23
UiT	797	516	436	2 176	4 146	3 108	-12	42	-7	111	21	103
AHO		567						26				
HiM				293	570	628				-23	3	-23
NHH				1 501		1 176				17		-14
NIH				222	585	2				-33	81	-2
NMH	5	526		26		9	5	-39		-2		-2
HINN	310	159	111	1 501	2 462	3 694	127	26	-32	-18	19	51
HVL			112	3 390	5 595	1 589			14	19	-195	-39
HiVo		40		630	1 072	728		-1		68	16	-63
HiØ	36		38	1 053	2 064	899	-2		12	64	40	17
SH		5		52	25	43		1		6	8	-2
BI				1 859		9 745				-7		-593
MF			30	366		369			3	22		-33
VID			10	654	1 855	683			-7	68		9
ATH				19	-	211				6		14
BD		72	4					9	1			
BAS		134						-11				
DMMH				95	815	10				42	-19	-6
FIH				13	-	113				2		37
HLB						22						-2
HLT						191						15
HK		250	82	1 131	1 285	3 072		4	17	34	-56	64
LDH				134	668	-				7	18	-
NLA		59		562	296	895		2		51	-37	32
STH				14	101	22				-13	5	2

Datagrunnlaget som inngår i berekning av utteljing for kandidatar i statsbudsjettet for 2020 er fordelt på kategoriane A til F. For berekning av utteljing for kandidatar i 2020 legg Kunnskapsdepartementet til grunn både rapporterte kandidatar i 2018, etterrapporterte kandidatar frå 2017, og kandidatar i 2018 med delar av graden sin innpassa frå ein annan institusjon.

Etterrapporterte kandidatar inngår i datagrunnlaget for å sikre at eit mest mogleg riktig nivå for tal på kandidatar blir lagt til grunn for budsjettutteljinga. Etterrapporterte kandidatar er personar som har oppnådd ein grad, og som er registrerte i databasen i ettertid. Årsaka til etterrapporteringa er fleire, som for eksempel at vitnemål ikkje er utferda på grunn av ein klagesak, manglande vurdering av utdanning frå ein annan institusjon eller at kandidaten ønsker å forbetre karakterar.

Kunnskapsdepartementet og NSD har vurdert omfanget av tal på etterrapporterte kandidatar. Tala viser at den største delen etterrapporterte kandidatar blir registrert eitt år etter at graden er avlagt. Kunnskapsdepartementet meiner derfor det er rimeleg å sette grensa for etterrapporteringa etter eitt år.

Finansieringssystem

Inst.	Datagrønlag for 2020-utteljing												Endring frå foregåande år												
	A		B		C		D		E		F		A		B		C		D		E		F		
	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	E.	D.	
SH							7		5		7														
BI						1 041			2 646																
MF				2	10	67	9		66																
VID				3		259	1	579	128																
ATH						10			38																
BD			24												13										
BAS			4	29											4	-1									
DMMH						13		229																	
FIH							8		12																
HLB									7																
HLT									45																
HK			58		30	251		353	835																
LDH						83		199																	
NLA			9			115		83	121																
STH						7		18	4																

Nedanfor er ei oversikt over datagrunnlaget som inngår i berekning av utteljing for utvekslingsstudentar og doktorgradskandidatar i statsbudsjettet for 2020. Tabellen viser tal på inn- og utreisande utvekslingsstudentar og tal på utreisande studentar på Erasmus+-programmet for 2018, og tal på doktorgradskandidatar (inkludert kandidatar frå Program for kunstnarleg utviklingsarbeid (PKU)) og samarbeidskandidatar for 2018 i doktorgradsindikatoren. I berekninga av resultatbasert utteljing for doktorgradskandidatar er samarbeidskandidatar avkorta med 0,8, medan dei faktiske tala er presentert i denne tabellen. Ikkje alle institusjonane deltek på begge indikatorane. Indikatorane som ikkje er relevante for ein institusjon er derfor markert med IR (ikkje relevant).

Tal på studentutveksling og doktorgradskandidatar 2018

Inst.	Datagrunnlag for 2020-utteljing				Endring frå foregåande år			
	Utveksling		Doktorgrads-kandidatar		Utveksling		Doktorgrads-kandidatar	
	Inn- og utreisande studentar	Utreisande studentar på Erasmus+	Dr.grad (inkl. PKU)	Samarb.	Inn- og utreisande studentar	Utreisande studentar på Erasmus+	Dr.grad (inkl. PKU)	Samarb.
NU	205	26	30	5	-2		15	2
NMBU	316	82	87		-67	23	-5	
NTNU	2 467	523	397	6	168	55	35	5
OM	593	107	36	10	26	-3	21	-7
UiA	682	119	37	3	72	17	11	2
UiB	1 667	286	226		95	15	4	
UiO	2 018	418	468	1	-34	75	-25	1
UiS	452	111	50		-26	42	2	
USN	552	116	25	3	3	17	2	-6
UiT	710	101	118	1	126	11		-3
AHO	64	29	2		2	11	-8	
HiM	76	7	4		-28	4	-1	-1
NHH	776	216	19		78	15	7	
NIH	85	12	17		-32	5	5	-1
NMH	23	24	3		1	13	-3	
HINN	357	75	18	5	16	-11	9	1
HVL	525	91		17	-7	12		5
HiVo	188	45		5	-26	10		3
HiØ	188	13		6	37	10		3
KHiO	IR	IR			IR	IR		
SH	3			1	-5			1
BI	1014	213	15		63	-1	1	
MF	14	2	8		-13		2	
VID	133	16	4	2	5	-12	-1	-1
ATH	1							
BD	2		IR	IR	-2	-1	IR	IR
BAS	27	8	IR	IR	5	2	IR	IR
DMMH	26	12		3	-27	3	-	1
FIH					-1			-1

Finansieringssystem

Inst.	Datagrunnlag for 2020-utteljing				Endring frå foregåande år			
	Utvexling		Doktorgrads-kandidatar		Utvexling		Doktorgrads-kandidatar	
	Inn- og utreisande studentar	Utreisande studentar på Erasmus+	Dr.grad (inkl. PKU)	Samarb.	Inn- og utreisande studentar	Utreisande studentar på Erasmus+	Dr.grad (inkl. PKU)	Samarb.
HLB								
HLT								
HK	30	33		2	-52	13		2
LDH	30	3		1	-3	-1		
NLA	28	2			12	1		-1
STH								

4.4.2 Datagrunnlag for indikatorar med lukka budsjettamme

Tabellen nedanfor viser dei resultata som institusjonane enkeltvis har oppnådd per indikator med lukka ramme. Tal frå 2018 er nytta som grunnlag for statsbudsjettet i 2020. I datagrunnlaget i tabellen er tala oppgitte i heile beløp, medan dei i berekning av utteljing er oppgitte i 1 000 kroner. Ikkje alle institusjonane deltek på alle indikatorane. Indikatorane som ikkje er relevante for ein institusjon er derfor markert med IR (ikkje relevant).

Tal på publiseringspoeng, midlar frå EU, midlar frå Noregs forskingsråd (NFR) og regionale forskingsfond og bidrags- og oppdragsinntekter 2018

Inst.	Datagrunnlag for 2020-utteljing										Endring frå foregåande år									
	Publiseringspoeng		Midlar frå EU		Midlar frå NFR og regionale forskingsfond		Bidrags- og oppdragsinntekter		Publiseringspoeng		Midlar frå EU ¹⁰		Midlar frå NFR og regionale forskingsfond		Bidrags- og oppdragsinntekter					
	Poeng	Del av total	Midlar	Del av total	Midlar	Del av total	Midlar	Del av total	Poeng	Del av total (pp.)	Midlar	Del av total (pp.)	Midlar	Del av total (pp.)	Midlar	Del av total (pp.)				
		%		%		%		%		%		%		%		%				
NU	529	2,01 %	7 950 527	1,31 %	25 842 418	0,76 %	84 721 107	2,65 %	146	0,46	4 049 068	0,62	17 492	-0,02	-12 332 256	-0,56				
NMBU	1 013	3,86 %	34 201 746	5,65 %	238 480 941	7,02 %	160 644 393	5,02 %	-65	-0,50	5 047 408	0,49	-1 125 318	-0,19	5 284 734	-0,12				
NTNU	5 647	21,51 %	209 418 000	34,58 %	1 067 382 000	31,43 %	840 725 000	26,27 %	462	0,52	34 971 000	3,71	40 661 000	0,53	68 840 000	0,76				
OM	1 077	4,10 %	17 297 677	2,86 %	95 905 466	2,82 %	212 547 872	6,64 %	117	0,22	-14 853	-0,21	1 837 057	-0,01	22 754 534	0,37				
UiA	793	3,02 %	7 005 861	1,16 %	57 112 736	1,68 %	89 595 841	2,80 %	-9	-0,22	-4 307 049	-0,84	5 992 816	0,14	-12 570 958	-0,58				
UiB	3 437	13,10 %	105 796 814	17,47 %	466 032 834	13,72 %	285 918 766	8,94 %	291	0,36	1 779 794	-0,93	20 463 225	0,31	8 468 311	-0,24				
UiO	6 746	25,70 %	158 346 000	26,14 %	918 917 000	27,06 %	491 629 000	15,36 %	321	-0,31	-223 000	-1,91	-41 549 000	-1,85	11 665 000	-0,50				
UiS	1 138	4,33 %	11 122 768	1,84 %	62 357 688	1,84 %	96 598 993	3,02 %	117	0,20	-1 089 122	-0,32	2 563 418	0,04	4 807 063	-0,02				
USN	701	2,67 %	7 172 298	1,18 %	49 186 769	1,45 %	125 061 946	3,91 %	-11	-0,21	1 472 920	0,18	1 411 966	0,01	37 666 187	1,02				
UiT	2 049	7,81 %	26 546 330	4,38 %	267 371 923	7,87 %	322 347 394	10,07 %	37	-0,34	-7 906 876	-1,71	30 859 605	0,76	37 166 778	0,65				
HiM	125	0,47 %	483 000	0,08 %	3 674 000	0,11 %	8 675 000	0,27 %	18	0,04	-79 000	-0,02	569 000	0,01	2 307 000	0,06				
NHH	249	0,95 %	4 594 990	0,76 %	33 728 868	0,99 %	29 755 807	0,93 %	-61	-0,30	3 161 219	0,51	7 848 244	0,21	3 592 112	0,06				
NIH	258	0,98 %	1 248 147	0,21 %	3 054 493	0,09 %	24 189 677	0,76 %	-21	-0,15	-1 453 169	-0,27	2 252 106	0,07	-5 482 845	-0,22				
HINN	384	1,46 %	5 205 249	0,86 %	20 477 964	0,60 %	125 580 226	3,92 %	-5	-0,11	3 757 406	0,60	681 018	0,01	6 892 027	0,00				
HVL	602	2,30 %	3 218 285	0,53 %	46 619 902	1,37 %	103 953 746	3,25 %	31	-0,02	154 285	-0,01	-202 098	-0,04	-11 051 254	-0,55				

¹⁰ Midlane blei innrapporterte i tråd med fjorårets spesifikkasjon av indikatoren.

Finansieringssystem

Inst.	Datagrunnlag for 2020-utteljing						Endring frå foregåande år									
	Publiseringspoeng		Midtlar frå EU		Midtlar frå NFR og regionale forskingsfond		Bidrags- og oppdragsinntekter		Publiseringspoeng		Midtlar frå EU ¹⁰		Midtlar frå NFR og regionale forskingsfond		Bidrags- og oppdragsinntekter	
	Poeng	Del av total	Midtlar	Del av total	Midtlar	Del av total	Midtlar	Del av total	Poeng	Del av total (pp.)	Midtlar	Del av total (pp.)	Midtlar	Del av total (pp.)	Midtlar	Del av total (pp.)
HVø	97	0,37 %	249 000	0,04 %	2 729 000	0,08 %	21 831 000	0,68 %	-12	-0,07	-43 000	-0,01	311 000	0,01	935 000	-0,01
HiØ	195	0,74 %	3 278 957	0,54 %	6 039 303	0,18 %	29 472 100	0,92 %	19	0,03	1 606 743	0,25	-1 604 439	-0,05	448 177	-0,04
SH	21	0,08 %	531 742	0,09 %	3 872 092	0,11 %	12 132 164	0,38 %	-1	-0,01	184 659	0,03	-1 452 429	-0,05	1 664 944	0,03
BI	451	1,72 %	939 972	0,16 %	14 501 732	0,43 %	106 023 441	3,31 %	32	0,02	-853 433	-0,16	2 673 235	0,07	980 523	-0,16
MF	160	0,61 %	260 221	0,04 %	4 709 674	0,14 %	2 767 622	0,09 %	16	0,03	194 030	0,03	-555 813	-0,02	-611 042	-0,03
VID	204	0,78 %	778 000	0,13 %	7 304 000	0,22 %	24 592 000	0,77 %	53	0,16	6 000	-0,01	541 573	0,01	3 416 000	0,07
ATH	9	0,03 %	IR	IR	IR	IR	IR	IR	-12	-0,05	IR	IR	IR	IR	IR	IR
DMMH	56	0,21 %	IR	IR	IR	IR	IR	IR	5	0,01	IR	IR	IR	IR	IR	IR
FIH	18	0,07 %	IR	IR	IR	IR	IR	IR	3	0,01	IR	IR	IR	IR	IR	IR
HILB	1	0,00 %	IR	IR	IR	IR	IR	IR	1	0,00	IR	IR	IR	IR	IR	IR
HLT	14	0,05 %	IR	IR	IR	IR	IR	IR	7	0,03	IR	IR	IR	IR	IR	IR
HK	170	0,65 %	-	0,00 %	900 384	0,03 %	1 144 093	0,04 %	40	0,12	-	0,00	850 384	0,03	139 093	0,00
LDH	32	0,12 %	IR	IR	IR	IR	IR	IR	5	0,01	IR	IR	IR	IR	IR	IR
NLA	65	0,25 %	IR	IR	IR	IR	IR	IR	15	0,05	IR	IR	IR	IR	IR	IR
STH	6	0,02 %	IR	IR	IR	IR	IR	IR	6	0,02	IR	IR	IR	IR	IR	IR

Utgjeve av:
Kunnskapsdepartementet

Offentlege institusjonar kan tinge fleire eksemplar frå:
Service- og tryggingssorganisasjonen til departementa
Internett: www.publikasjoner.dep.no
E-post: publikasjonsbestilling@dss.dep.no
Telefon: 222 40 000

Publikasjonskode: F-4454

Internett: http://www.regjeringen.no/orientering_statsbudsjettet_uh

Trykk:
Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon - 12/2019

FULLMAKTER 2020 STATLIGE UNIVERSITETER OG HØYSKOLER¹

1 Generelt

Vi viser til Bevilgningsreglementet, Reglement for økonomistyring i staten, Bestemmelser om økonomistyring i staten og Hovedinstruks for økonomiforvaltningen ved statlige universiteter og høyskoler. For administrative fullmakter viser vi også til særskilte brev og rundskriv. Eventuelle tilskuddsordninger må forvaltes i tråd med regelverket i staten.

Departementet kan når som helst trekke tilbake gitte fullmakter. Fullmaktene medfører ingen innskrenkninger i departementets instruksjonsmyndighet.

2 Budsjetfullmakter

2.1 Vedtak om nettobudsjettering

Stortinget gir ved særskilt vedtak samtykke til unntak fra bruttoprinsippet. Unntaket er bekreftet for 2020 ved at det er gitt nettobevilgning under utgiftspost 50 i budsjett for 2020, jf. Innst. 12 S (2019–2020) og Prop. 1 S (2019–2020).

Stortingsvedtaket innebærer at institusjonen kan disponere eksterne inntekter fullt ut til sitt formål, i tillegg til bevilgning på 50-post. Institusjonen disponerer eventuelt positivt årsresultat og har ansvaret for å dekke eventuelt negativt årsresultat.

Institusjoner med unntak fra bruttoprinsippet må sørge for at midler fra andre statsinstitusjoner utbetales til institusjonenes arbeidskonti hos kontofører.

2.2 Fullmakt til å opprette og eie aksjer i selskaper

Institusjonenes adgang til å opprette selskaper og å kjøpe aksjer i eksisterende selskaper forutsetter at departementet gir institusjonene særskilte fullmakter i henhold til vedtak IV Diverse fullmakter nr. 2, jf. Innst. 12 S (2019–2020), jf. Prop. 1 S (2019-2020).

Kunnskapsdepartementet gir institusjonen fullmakt til å:

- a) opprette nye selskap og delta i selskap som er av faglig interesse for institusjonen
- b) bruke overskudd av oppdragsvirksomhet til kapitalinnskudd ved opprettelse av nye selskap eller ved deltakelse i selskap som er av faglig interesse for institusjonen
- c) bruke utbytte fra selskap som institusjonen har kjøpt aksjer i eller etter fullmakt forvalter, til drift av institusjonen eller til kapitalinnskudd
- d) bruke inntekt fra salg av aksjer i selskap som institusjonen har ervervet med overskudd fra oppdragsvirksomhet eller etter fullmakt forvalter, til drift av institusjonen eller til kapitalinnskudd.

Institusjonens eierskap i selskaper skal besluttes av styret, som skal kunne godtgjøre at dette er av faglig interesse. Videre skal styret fastsette mål for eierskapet og retningslinjer for forvaltningen, jf. rundskriv F-07-13. Eierskap er ikke en forutsetning for samarbeid eller for at ansatte ved institusjonen kan ha verv som styremedlem i et selskap.

¹ Fullmaktene gjelder alle statlige universiteter og høyskoler. Enkelte universiteter og Norges idrettshøgskole har i tillegg egne fullmakter siden de forvalter statlig eiendom.

Institusjonen skal legge departementets reglement til grunn ved sin utøvelse av myndighet etter fullmaktene, jf. universitets- og høyskoleloven § 12-4. Det er ikke adgang til å benytte tingsinnskudd og å opprette stiftelser.

3 Administrative fullmakter

3.1 Fullmakt til å forvalte statens eierinteresser

Kunnskapsdepartementet gir institusjonen fullmakt til å forvalte statens eierinteresser, jf. ovennevnte fullmakter. Institusjonen skal legge departementets retningslinjer for forvaltning av statens eierinteresser til grunn. For øvrig viser vi til Meld. St. 8 (2019–2020) Statens direkte eierskap i selskaper – Bærekraftig verdiskapning.

3.2 Delegering av innkallelse til generalforsamling i heleide selskap

Kunnskapsdepartementet delegerer med dette til institusjonen å innkalle til generalforsamling i aksjeselskap der staten eier alle aksjene, og hvor institusjonen forvalter eierskapet, jf. aksjeloven § 20-5 første ledd.

Delegeringen gjelder for 2020, og kan ikke delegeres videre. Departementet forutsetter at institusjonen holder seg til bestemmelsene i aksjeloven, herunder varsler Riksrevisjonen om generalforsamlinger i aksjeselskap der staten eier alle aksjene, jf. aksjeloven § 20-7.

Institusjonen skal sørge for kjønnsbalanse i styrene i statsaksjeselskaper, jf. aksjeloven § 20-6. Departementet minner om at dette også er et mål i øvrige selskaper der staten eier aksjer.

3.3 Fullmakt til å inngå leieavtaler utover budsjettåret

Instruksen om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor gjelder for inngåelse av avtaler om leie av lokaler i markedet og av statlig utleier. Instruksen gjelder også for byggeprosjekter som inkluderer ombygging og rehabilitering. Instruksen skal sikre god saksforberedelse og styring med bygge- og leiesaker. Det er viktig at alle institusjonene følger bestemmelsene i denne, jf. *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor av 20. januar 2012 nr. 39*, og sist endret ved kongelig resolusjon 13. januar 2017, se følgende lenke: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/instruks-bygge-leie/id670873/>.

Kunnskapsdepartementet har tidligere gitt institusjonene fullmakt til å inngå avtale om leie av lokaler, jf. departementets brev 26. mars 2001. Bestemmelsene i instruksen om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor erstatter innholdet i dette brevet.

Fullmakten gjelder ikke for leieprosjekter som etter sin art eller omfang må klassifiseres som byggesaker. Fullmakten gjelder ikke for avtaler om leie av lokaler i markedet der summen av fremtidige leieforpliktelser er 100 mill. kroner eller mer, jf. nevnte instruks. Slike leieavtaler skal legges frem for Kunnskapsdepartementet som forelegger dem for Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Klausul om fremleie ved eventuelt mindrebehov for areal skal innarbeides ved inngåelse av nye leiekontrakter. Det er videre en forutsetning at institusjonen nøye vurderer behovet for oppsigelsesklausuler, jf. overnevnte instruks. Hensynet til fremtidig handlefrihet skal veie tungt ved denne vurderingen. Slike vurderinger skal foreligge som en del av grunnlagsmaterialet i den enkelte sak om inngåelse av leieavtaler. Leieavtalen må kunne transporteres til annen statlig virksomhet.

Kunnskapsdepartementet gjør videre oppmerksom på Statsbyggs prosedyrer for håndtering av byggeprosjekter innenfor den statlige ordningen med brukerfinansierte prosjekter. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har utarbeidet *Retningslinjer for behandling av statlige byggeprosjekter der husleien dekkes innenfor gjeldende budsjettammer* som gjelder fra 1. desember 2014, jf. Rundskriv H-11/14:
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Retningslinjerkurantprosjekter/id2340398/>

Dette innebærer at brukerfinansierte prosjekter på 50 mill. kroner eller mer må meldes til Kunnskapsdepartementet før institusjonene setter byggesakene i bestilling hos Statsbygg, jf. punktet *Campusutviklingsplaner og større byggeprosjekter* i dokumentet *Rapporteringskrav for årsrapport 2020*.

For disse prosjektene er det en forutsetning at alle kostnader dekkes innenfor uendret bevilgningsnivå for hele avtaleperioden, herunder også flyttekostnader og kostnader til brukerutstyr.

3.4 Fullmakt til å inngå forlik, opptre på statens vegne i forliksrådet eller innrømme erstatningsansvar

Institusjonen har fullmakt til å inngå forlik eller innrømme ansvar i saker om erstatning opp til 300 000 kroner. I saker som gjelder erstatning over 300 000 kroner, skal saken legges frem for departementet til avgjørelse både i tilfeller hvor institusjonen skal dekke dette innenfor egne budsjettammer eller belaste budsjettkapittel 471 (jf. nedenfor).

Erstatning på grunnlag av alminnelige erstatningsregler, med unntak av ansvar i kontraktsforhold og ansvar i forbindelse med statens forretningsdrift, kan belastes Justis- og beredskapsdepartementets budsjett, kap. 471 Statens erstatningsansvar. Hvis vilkårene i Justis- og beredskapsdepartementets (JD) rundskriv G-01/2017 er oppfylt, kan institusjonene belaste på JDs kapittel 471. Siden nettobudsjetterte virksomheter ikke kan belaste direkte på kapittel 471 må slike saker med nødvendig dokumentasjon sendes Kunnskapsdepartementet som vil foreta belastningen. Øvrige utbetalinger av erstatning må virksomheten dekke innenfor egne rammer. Se rundskriv G-01/2017,
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/erstatningskrav-motstaten--belastning-av-budsjettkapittel-471-post-71-og-fracfall-avforeldelsesinnsigelse/id2548368/>

Institusjonen har fullmakt til å reise forliksklage, og til å møte i forliksrådet i saker der departementet ellers ville vært part, jf. universitets- og høyskoleloven § 12-2 tredje ledd, jf. første ledd. Dette inkluderer fullmakt til å bruke slike rettsmidler mot avgjørelse som er angitt i tvisteloven § 6-14 annet ledd. Dersom en sak som har vært behandlet i forliksrådet skal behandles for de alminnelige domstolene, vil departementet vurdere å delegere til institusjonene å representere staten også for disse instansene.

Institusjonen har ansvar for juridisk kvalitetssikring av erstatningsrettslige spørsmål før avgjørelse treffes. Det forutsettes at institusjonen foretar en grundig vurdering av grunnleggende vilkår for erstatning, dvs. ansvarsgrunnlag, økonomisk tap, årsakssammenheng, påregnelighet og adekvans – og eventuelt om det skal inngås forlik uten å erkjenne ansvar.

Saker av prinsipiell betydning eller saker der det kan være tvil om den juridiske vurderingen, skal forelegges Kunnskapsdepartementet, som vurderer om det er aktuelt å be Regjeringsadvokaten om bistand.

FULLMAKTER 2020 – INSTITUSJONER SOM FORVALTER STATLIG EIENDOM ¹

1 Generelt

Vi viser til Bevilgningsreglementet, Reglement for økonomistyring i staten, Bestemmelser om økonomistyring i staten og Hovedinstruks for økonomiforvaltningen ved statlige universiteter og høyskoler. For administrative fullmakter viser vi også til særskilte brev og rundskriv. Eventuelle tilskuddsordninger må forvaltes i tråd med regelverket i staten.

Departementet kan når som helst trekke tilbake gitte fullmakter. Fullmaktene medfører ingen innskrenkninger i departementets instruksjonsmyndighet.

2 Budsjettfullmakter

2.1 Vedtak om nettobudsjettering

Stortinget gir ved særskilt vedtak samtykke til unntak fra bruttoprinsippet. Unntaket er bekreftet for 2020 ved at det er gitt nettobevilgning under utgiftspost 50 i budsjett for 2020, jf. Innst. 12 S (2019–2020) og Prop. 1 S (2019–2020).

Storingsvedtaket innebærer at institusjonen kan disponere eksterne inntekter fullt ut til sitt formål, i tillegg til bevilgning på 50-post. Institusjonen disponerer eventuelt positivt årsresultat og har ansvaret for å dekke eventuelt negativt årsresultat.

Institusjoner med unntak fra bruttoprinsippet må sørge for at midler fra andre statsinstitusjoner utbetales til institusjonenes arbeidskonti hos kontofører.

2.2 Eiendomsfullmakt

Institusjonen kan i henhold til vedtak II Merinntektsfullmakter nr. 3 i Innst. 12 S (2019-2020), jf. Prop. 1 S (2019–2020), avhende fast eiendom, jf. *Instruks om avhending av statlig eiendom mv.*, og bruke inntekter fra salg av eiendommer til kjøp, vedlikehold og bygging av andre lokaler til undervisnings- og forskningsformål ved samme institusjon.

Institusjonen må legge frem for departementet saker som er av prinsipiell art eller som innebærer større arealendringer.

2.3 Fullmakt til å opprette og eie aksjer i selskaper

Institusjonenes adgang til å opprette selskaper og å kjøpe aksjer i eksisterende selskaper forutsetter at departementet gir institusjonene særskilte fullmakter i henhold til vedtak IV Diverse fullmakter nr. 2, jf. Innst. 12 S (2019-2020), jf. Prop. 1 S (2019–2020).

¹ Universitetet i Oslo, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Universitetet i Bergen, Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet og Norges idrettshøgskole

Kunnskapsdepartementet gir institusjonen fullmakt til å:

- a) opprette nye selskap og delta i selskap som er av faglig interesse for institusjonen
- b) bruke overskudd av oppdragsvirksomhet til kapitalinnskudd ved opprettelse av nye selskaper eller ved deltakelse i selskap som er av faglig interesse for institusjonen
- c) bruke utbytte fra selskap som institusjonen har kjøpt aksjer i eller etter fullmakt forvalter, til drift av institusjonen eller til kapitalinnskudd
- d) bruke inntekt fra salg av aksjer i selskap som institusjonen har ervervet med overskudd fra oppdragsvirksomhet eller etter fullmakt forvalter, til drift av institusjonen eller til kapitalinnskudd.

Institusjonens eierskap i selskaper skal besluttes av styret, som skal kunne godtgjøre at dette er av faglig interesse. Videre skal styret fastsette mål for eierskapet og retningslinjer for forvaltningen, jf. rundskriv F-07-13. Eierskap er ikke en forutsetning for samarbeid eller for at ansatte ved institusjonen kan ha verv som styremedlem i et selskap.

Institusjonen skal legge departementets reglement til grunn ved sin utøvelse av myndighet etter fullmaktene, jf. universitets- og høyskoleloven § 12-4. Det er ikke adgang til å benytte tingsinnskudd og å opprette stiftelser.

3 Administrative fullmakter

3.1 Fullmakt til å forvalte statens eierinteresser

Kunnskapsdepartementet gir institusjonen fullmakt til å forvalte statens eierinteresser, jf. ovennevnte fullmakter. Institusjonen skal legge departementets retningslinjer for forvaltning av statens eierinteresser til grunn. For øvrig viser vi til Meld. St. 8 (2019–2020) *Statens direkte eierskap i selskaper – Bærekraftig verdiskapning*.

3.2 Delegering av innkallelse til generalforsamling i heleide selskap

Kunnskapsdepartementet delegerer med dette til institusjonen å innkalle til generalforsamling i aksjeselskap der staten eier alle aksjene, og hvor institusjonen forvalter eierskapet, jf. aksjeloven § 20-5 første ledd.

Delegeringen gjelder for 2020 og kan ikke delegeres videre. Departementet forutsetter at institusjonen holder seg til bestemmelsene i aksjeloven, herunder varsler Riksrevisjonen om generalforsamlinger i aksjeselskap der staten eier alle aksjene, jf. aksjeloven § 20-7.

Institusjonen skal sørge for kjønnsbalanse i styrene i statsaksjeselskaper, jf. aksjeloven § 20-6. Departementet minner om at dette også er et mål i øvrige selskaper der staten eier aksjer.

3.3 Fullmakt til å inngå leieavtaler utover budsjettåret

Instruksen om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor gjelder for inngåelse av avtaler om leie av lokaler i markedet og av statlig utleier. Instruksen gjelder også for byggeprosjekter som inkluderer ombygging og rehabilitering. Instruksen skal sikre god saksforberedelse og styring med bygge- og leiesaker. Det er viktig at alle institusjonene følger bestemmelsene i denne, jf. *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor av 20. januar 2012 nr. 39*, og sist endret ved kongelig resolusjon 13. januar 2017, se følgende lenke: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/instruks-bygge-leie/id670873/>.

Kunnskapsdepartementet har tidligere gitt institusjonene fullmakt til å inngå avtale om leie av lokaler, jf. departementets brev 26. mars 2001. Bestemmelsene i instruksen om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor erstatter innholdet i dette brevet.

Fullmakten gjelder ikke for leieprosjekter som etter sin art eller omfang må klassifiseres som byggesaker. Fullmakten gjelder ikke for avtaler om leie av lokaler i markedet der summen av fremtidige leieforpliktelser er 100 mill. kroner eller mer, jf. nevnte instruks. Slike leieavtaler skal legges frem for Kunnskapsdepartementet, som forelegger dem for Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Klausul om fremleie ved eventuelt mindre behov for areal skal innarbeides ved inngåelse av nye leiekontrakter. Det er videre en forutsetning at institusjonen nøye vurderer behovet for oppsigelsesklausuler, jf. overnevnte instruks. Hensynet til fremtidig handlefrihet skal veie tungt ved denne vurderingen. Slike vurderinger skal foreligge som en del av grunnlagsmaterialet i den enkelte sak om inngåelse av leieavtaler. Leieavtalen må kunne transporteres til annen statlig virksomhet.

Kunnskapsdepartementet gjør videre oppmerksom på Statsbyggs prosedyrer for håndtering av byggeprosjekter innenfor den statlige ordningen med brukerfinansierte prosjekter. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har utarbeidet *Retningslinjer for behandling av statlige byggeprosjekter der husleien dekkes innenfor gjeldende budsjетtrammer* som gjelder fra 1. desember 2014, jf. Rundskriv H-11/14: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Retningslinjerkurantprosjekter/id2340398/>.

Dette innebærer at brukerfinansierte prosjekter på 50 mill. kroner eller mer må meldes til Kunnskapsdepartementet før institusjonene setter byggesakene i bestilling hos Statsbygg, jf. punktet *Campusutviklingsplaner og større byggeprosjekter* i dokumentet *Rapporteringskrav for årsrapport 2020*.

For disse prosjektene er det en forutsetning at alle kostnader dekkes innenfor uendret bevilgningsnivå for hele avtaleperioden, herunder også flyttekostnader og kostnader til brukerutstyr.

3.4 Fullmakt til å inngå forlik, opptre på statens vegne i forliksrådet eller innrømme erstatningsansvar

Institusjonen har fullmakt til å inngå forlik eller innrømme ansvar i saker om erstatning opp til 300 000 kroner. I saker som gjelder erstatning over 300 000 kroner, skal saken legges frem for departementet til avgjørelse både i tilfeller hvor institusjonen skal dekke dette innenfor egne budsjетtrammer eller belaste budsjетtkapittel 471 (jf. nedenfor).

Erstatning på grunnlag av alminnelige erstatningsregler, med unntak av ansvar i kontraktsforhold og ansvar i forbindelse med statens forretningsdrift, kan belastes Justis- og beredskapsdepartementets budsjетt, kap. 471 Statens erstatningsansvar. Hvis vilkårene i Justis- og beredskapsdepartementets (JD) rundskriv G-01/2017 er oppfylt, kan institusjonene belaste på JDs kapittel 471. Siden nettobudsjетterte virksomheter ikke kan belaste direkte på kapittel 471 må slike saker med nødvendig dokumentasjon sendes Kunnskapsdepartementet som vil foreta belastningen. Øvrige utbetalinger av erstatning må virksomheten dekke innenfor egne rammer. Se rundskriv G-01/2017, <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/erstatningskrav-motstaten--belastning-av-budsjетtkapittel-471-post-71-og-fracfall-avforeldelsesinnsigelse/id2548368/>

Institusjonen har fullmakt til å reise forliksklage, og til å møte i forliksrådet i saker der departementet ellers ville vært part, jf. universitets- og høyskoleloven § 12-2 tredje ledd, jf. første ledd. Dette inkluderer fullmakt til å bruke slike rettsmidler mot avgjørelse som er angitt i tvisteloven § 6-14 annet ledd. Dersom en sak som har vært behandlet i forliksrådet skal behandles for de alminnelige domstolene, vil departementet vurdere å delegere til institusjonene å representere staten også for disse instansene.

Institusjonen har ansvar for juridisk kvalitetssikring av erstatningsrettslige spørsmål før avgjørelse treffes. Det forutsettes at institusjonen foretar en grundig vurdering av grunnleggende vilkår for erstatning, dvs. ansvarsgrunnlag, økonomisk tap, årsakssammenheng, påregnelighet og adekvans – og eventuelt om det skal inngås forlik uten å erkjenne ansvar.

Saker av prinsipiell betydning eller saker der det kan være tvil om den juridiske vurderingen, skal forelegges Kunnskapsdepartementet, som vurderer om det er aktuelt å be Regjeringsadvokaten om bistand.

*Vedlegg til tildelingsbrev 2020***Oversikt over hovedtrekkene i styringsdialogen for statlige universiteter og høyskoler**

Tidsfrist	Tema	Kilde
Desember 2019	Mål, styringsparametere, tildelt budsjettramme for 2020 og andre føringer (Informasjon fra KD)	Tildelingsbrev for 2020
15. januar 2020	Institusjonene rapporterer kontantbeholdning i Norges Bank per 31. desember 2019 til <u>DFØ</u> (Direktoratet for økonomistyring) (Rapportering fra institusjonene)	Eget brev om regnskap 2019
10. februar 2020	Årsregnskap for 2019 til DBH (Rapportering fra institusjonene)	Eget brev om regnskap 2019
15. februar 2020	Data til DBH (utenom regnskap og personaldata) ¹ (Rapportering fra institusjonene)	DBHs nettside
15. mars 2020	Årsrapport (2019–2020) og ev. saker til etatsstyringsmøtet (Rapportering fra institusjonene)	Tildelingsbrev for 2019 og 2020
1. april 2020	Rapportering fra institusjonene til Unit (CRISTIN)	Nettsiden til UNIT
Mai – juni 2020	Etatsstyringsmøter (Strategisk dialog mellom institusjon og KD)	Tildelingsbrev for 2020
Juni 2020	Skriftlige tilbakemeldinger fra KD	Brev til institusjonene
22. mai 2020	Saldobalanse per 1. tertial 2020 (sendes DBH) (Saldobalanse til DBH skal samsvare med P-rapport per april til DFØ)	Eget brev fra departementet i 2020
1. juni 2020	Regnskap per 1. tertial 2020 til DBH (Rapportering fra institusjonene)	Eget brev fra departementet i 2020
22. september 2020	Saldobalanse per 2. tertial 2020 (sendes DBH) (Saldobalanse til DBH skal samsvare med P-rapport per april til DFØ)	Eget brev fra departementet i 2020
1. oktober 2020	Regnskap per 2. tertial 2019 til DBH (Rapportering fra institusjonene)	Eget brev fra departementet i 2020
Oktober 2020	Mål, styringsparametere, kandidatmåltall og foreløpige budsjettrammer for 2021, dokumentasjon av finansieringssystemet (Informasjon fra KD)	<i>Orientering om forslag til statsbudsjettet 2021 for universitet og høyskular</i> (Blått hefte)
1. november 2020	Budsjettforslag for 2022 (Forslag fra institusjonene til KD)	Tildelingsbrev for 2020, jf. vedlegg: <i>Veiledning for fremstilling av budsjettforslag for 2022</i>
1. november 2020	Personaldata til DBH (Rapportering fra institusjonene)	DBHs nettside
Desember 2020	Mål, styringsparametere, tildelt budsjettramme for 2021 og andre føringer (Informasjon fra KD)	Tildelingsbrev for 2021

¹ Se hele oversikten over tidsfrister på nettsiden til Database for statistikk om høgre utdanning (DBH) <http://dbh.nsd.uib.no/rapportering/>

Vedlegg til tildelingsbrev 2020: Rapporteringskrav for årsrapport

Universiteter og høyskoler skal innen **15. mars 2021** sende årsrapport for 2020 til Kunnskapsdepartementet (postmottak@kd.dep.no), Database for statistikk om høgre utdanning (dbh@nsd.no) med kopi til Riksrevisjonen (postmottak@riksrevisjonen.no).

Årsrapporten skal ha følgende struktur, jf. *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 1.5.1:

- I. Styrets beretning
- II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- III. Årets aktiviteter og resultater
- IV. Styring og kontroll i virksomheten
- V. Vurdering av fremtidsutsikter
- VI. Årsregnskap

Nedenfor følger nærmere krav til innhold i årsrapporten for statlige universiteter og høyskoler. Årsrapporten skal også inneholde annen informasjon av betydning for departementets styring og oppfølging, jf. *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 2.3.3. Vi viser for øvrig til [Hovedinstruks for økonomiforvaltningen ved statlige universiteter og høyskoler](#) og veiledning fra Direktoratet for økonomistyring (DFØ) om utarbeidelse av årsrapport¹. Departementet gjør oppmerksom på at årsrapporten skal publiseres på virksomhetens nettside innen **1. mai 2021**.

Årsrapporten skal være et strategisk dokument som gir god informasjon til departementet om institusjonens resultater, mål og planer. Dokumentet bør vise hva institusjonen har lykkes med, hva som er sentrale utfordringer, og hvordan disse skal møtes. Departementet mener årsrapporten også bør være et viktig dokument for institusjonens egen resultatoppfølging og planlegging.

I. Styrets beretning

Styrets beretning skal signeres av hele styret og bør inneholde:

- styrets overordnede vurdering av samlede resultater, ressursbruk og måloppnåelse for 2020
- kort omtale av sentrale forhold, interne og eksterne, som har hatt betydelig innvirkning på oppnådde resultater
- overordnet fremstilling av de viktigste prioriteringene for årene fremover

Vi anbefaler å begrense omtalen til to sider.

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Hensikten med dette kapitlet er å presentere virksomheten for andre lesere av årsrapporten enn departementet og virksomheten selv. Introduksjonen bør inneholde:

- omtale av virksomhetens departementstilhørighet, tilknytningsform og samfunnsoppdrag

¹ <https://dfo.no/fagomrader/arsrapport>

- omtale av lokalisering, toppledelsen og organisasjonsstruktur, gjerne i form av et overordnet organisasjonskart. Vesentlige endringer skal omtales.
- presentasjon av utvalgte hovedtall: Vi anbefaler at det minimum oppgis antall årsverk, antall registrerte studenter, totale inntekter og total tildeling fra Kunnskapsdepartementet og andre departementer. Det vil for øvrig være hensiktsmessig å vise til at statistikk fremgår i DBH.

Innholdet i og omfanget av del II vil variere i samsvar med virksomhetens egenart, men vi anbefaler at presentasjonen holdes innenfor to sider.

III. Årets aktiviteter og resultater

Dette er hovedkapitlet i årsrapporten og skal hovedsakelig inneholde resultatrapportering i henhold til institusjonens egne virksomhetsmål og styringsparametere, samt de nasjonale styringsparameterne. Resultatene skal vurderes i lys av utviklingen over tid, ambisjonsnivå, institusjonsstrategien samt andre data og kilder. Det skal også rapporteres på samfunns- og effektmål for byggeprosjekter. Se nærmere omtale nedenfor.

I tillegg skal kapitlet inneholde rapportering om bruk av særlig tildelte midler. Se nærmere omtale nedenfor. Dersom tiltakene, ikke er avsluttet tidsnok til å rapportere fullstendig i *Årsrapport 2020*, må institusjonen gi en foreløpig rapport og redegjøre kort for videre planer med tiltaket. Fullstendig rapport om gjennomføring og resultater må i slike tilfeller gis i *Årsrapport 2021*.

Rapporteringen skal også omfatte tildelinger og føringer for rapportering som omtales i eventuelle supplerende tildelingsbrev som institusjonene mottar i løpet av 2020.

Resultatrapportering på virksomhetsmål

Vi viser til kapittel 2 i tildelingsbrevet for 2020. Rapporteringen skal ta hensyn til både ettårig og flerårig perspektiv og skal inneholde følgende:

- Vurdering av resultatene på nasjonale styringsparametere. Data for alle de nasjonale styringsparameterne vil være tilgjengelig på DBHs nettside. Institusjonen kan selv velge om vurderingen skal fremkomme under egne overskrifter knyttet til relevant virksomhetsmål eller samlet under én overskrift. Vesentlige endringer i resultater og resultater som institusjonen er særlig fornøyd med og ikke fornøyd med, bør nevnes. Omtalen bør være kort.
- Institusjonene skal rapportere status for oppfølging av utviklingsavtalen. Det skal fremgå hva som er status på måleparametre/milepæler sammenlignet med utgangspunktet for avtalen. Rapporteringen kan være under egen overskrift eller sammen med de øvrige virksomhetsmålene med synliggjøring at dette inngår i utviklingsavtalen.
- Resultater på institusjonens egne styringsparametere og vurdering av måloppnåelse på virksomhetsmålene. Institusjonen skal rapportere på en måte som gir god oversikt

og innsikt i institusjonens prioriteringer og utfordringer. Hovedfunn i gjennomførte evalueringer skal omtales.

Samfunns- og effektmål for byggeprosjekter

Departementet har satt samfunns- og effektmål for større bygge- og rehabiliteringsprosjekter i sektoren. Institusjonene må ta hensyn til disse målene i styringen av og planene for virksomheten og redegjøre for arbeidet med å sikre måloppnåelse. Rapporteringen gjelder avsluttede byggeprosjekter. For byggeprosjekter som fortsatt er i byggefase må institusjonene gjøre rede for hvordan de legger til rette for at byggeprosjektets samfunns- og effektmål vil nås etter at bygget står ferdig.

Midler til oppgradering av forsknings- og læringsareal

Institusjoner som har mottatt midler fra Kunnskapsdepartementet til oppgradering og modernisering av bygg og lokaler skal rapportere resultater og måloppnåelse i henhold til føringene i aktuelle tildelingsbrev.

Midler til verdensledende fagmiljøer (UiO, UiB, UiT, NTNU, NMBU)

I 2015 ble det bevilget totalt 70 mill. kroner fordelt etter spissede kvalitetskriterier til fem institusjoner med fagmiljø som har særlige forutsetninger for å strekke seg mot verdenstoppen. Midlene vil gi en langsiktig styrking av budsjettene til de institusjonene som nådde opp i konkurransen, og skal brukes til rekruttering av internasjonale toppforskere.

Institusjoner som har fått tildelt midler fra Kunnskapsdepartementet til verdensledende fagmiljøer, skal rapportere om hvordan midlene er disponert og beskrive resultater og måloppnåelse.

Midler tildelt over andre kapitler

Institusjoner som får tildelt midler fra Kunnskapsdepartementet over andre kapitler og poster, skal beskrive resultater og måloppnåelse for hvert av disse tiltakene, samt bekrefte at midlene er benyttet i samsvar med forutsetningene i tildelingsbrevet. Rapporteringen for hvert tiltak bør ikke overstige en halv side.

I denne delen gis det ingen anbefaling om antall sider, men rapporten må være oversiktlig og leservennlig.

IV. Styring og kontroll i virksomheten

Den første delen av kapitlet skal inneholde rapportering om styring og kontroll i virksomheten. I den andre delen skal institusjonene rapportere på kravene i tildelingsbrevets kapittel 4.

Del 1: Rapportering om styring og kontroll

Institusjonene skal ha opplegg for styring og kontroll som er tilpasset institusjonens egenart, risiko og vesentlighet². Rapporteringen skal inneholde:

² Opplegg omfatter systemer, rutiner og prosesser knyttet til bl.a. mål- og resultatstyring, risikostyring og internkontroll, budsjett og regnskap, prosjekt- og porteføljestyling, investeringsoppfølging og evaluering.

- en beskrivelse av systemet for risikovurdering og en overordnet vurdering hva som er de største risikoområdene og forhold, i og utenfor virksomheten, som kan virke inn på evnen til å nå fastsatte mål og resultater på sikt.
- en overordnet vurdering av tilstanden for styring og kontroll i institusjonen. Dette innebærer en vurdering av om opplegget for styring og kontroll bidrar til at
 - fastsatte mål og resultatkrav nås
 - ressursbruken er effektiv
 - lover og regler overholdes
 - resultat- og regnskapsinformasjonen er relevant og pålitelig
 - vesentlig styringssvikt, feil og mangler avdekkes og håndteres
 - internkontrollen er dokumentert
 - ev. merknader fra Riksrevisjonen

Del 2: Rapportering på andre forutsetninger og krav

Vi viser til kapittel 4 i tildelingsbrevet og viser til nummeringen der.

4.1 Regjeringens inkluderingsdugnad

I *Årsrapport 2020* skal institusjonene redegjøre for hvordan institusjonens rekrutteringsarbeid har vært innrettet for å nå målene i inkluderingsdugnaden. Difi har utviklet en egen [veileder](#) for hvordan alle statlige virksomheter skal rapportere. Institusjonene skal rapportere i tråd med veilederen.

4.2.1 Informasjonssikkerhet

Departementet viser til [styringsmodellen for informasjonssikkerhet og personvern i høyere utdanning og forskning](#). Unit har fått ansvar for å følge opp informasjonssikkerheten i denne sektoren. Unit gjennomfører en årlig kartlegging som ivaretar departementets informasjonsbehov. Det er derfor ikke lenger behov for særskilt rapportering på konkrete punkter i forbindelse med årsrapporten.

Departementet legger likevel til grunn at institusjonene omtaler sitt arbeid med informasjonssikkerhet og personvern i årsrapporten for å ivareta andre interessenters behov for informasjon om hvordan toppledelsen ivaretar dette ansvaret.

4.2.2 Oppfølging av digitaliseringsstrategien for universitets- og høyskolesektoren

Departementet ber om at institusjonene overordnet beskriver hvordan de følger opp digitaliseringsstrategien og bidrar i samarbeid med Diku, NOKUT og Unit for å nå målene i strategien.

4.2.3 Midlertidighet

Departementet ber om at institusjonene beskriver hvordan institusjonen arbeider for å redusere midlertidigheten. Rapportering av data som viser status og utvikling skjer via DBH.

4.2.4 Likestilling, mangfold, diskriminering og tilgjengelighet

Styret har ansvar for at rapporteringen i årsrapporten tilfredsstiller redegjørelsesplikten institusjonen har etter Likestillings- og diskrimineringsloven.

Stortinget vedtok endringer i likestillings- og diskrimineringsloven 17. juni 2019. Lovvedtaket innebærer at aktivitets- og redegjørelsesplikten styrkes. De nye reglene trer i kraft 1. januar 2020. Den styrkede plikten innebærer blant annet at arbeidsgivere i offentlig virksomheter

skal gjennomføre lønnskartlegging fordelt etter kjønn annethvert år. Den første kartleggingen skal gjennomføres innen utgangen av 2021. Institusjonene må å gjøre seg kjent med de nye reglene og sette i verk nødvendig tiltak. Informasjon finnes på [hjemmesidene til Likestillings- og diskrimineringsombudet](#).

4.2.5 Norsk språk

Det kreves ingen spesiell rapportering i årsrapporten. Rapportering på kravene i målloven ivaretas av Språkrådet.

4.2.6 Campusutviklingsplaner og større byggeprosjekter

Det vises til Kunnskapsdepartementets brev av 29. september 2015 og *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor*³. Institusjonen skal i *Årsrapport 2020* rapportere på følgende:

- Webadresse til gjeldende campusutviklingsplan
- Planperiode og hvordan campusutviklingsplanen er knyttet til institusjonens overordnede strategi.
- Institusjoner som ikke har ferdigstilt en campusutviklingsplan, skal vise planlagt tidsplan for revidering eller ferdigstilling av sin campusutviklingsplan.

Kunnskapsdepartementet forutsetter at institusjonen følger utredningsinstruksen, bygge- og leiesaksinstruksen og retningslinjene for behandling av brukerfinansierte byggeprosjekter. Før nye byggeprosjekter foreslås, må institusjonene vurdere om behovene kan dekkes innenfor eksisterende bygningsmasse. Institusjonen skal i *Årsrapport 2020* rapportere på følgende:

- Byggeprosjekter som institusjonen fremmer som satsingsforslag utenfor rammen.
- Byggeprosjekter som er forutsatt dekket innenfor institusjonens nåværende bevilgning, slik som for eksempel Statsbyggs brukerfinansierte prosjekter, egenfinansierte større og mindre byggeprosjekter eller andre leieprosjekter.
- Gjennomførte behovsutredninger og risikoanalyser knyttet til fremtidige forpliktelser som følge av byggeprosjektet.

Brukerfinansierte prosjekter på 50 mill. kroner eller mer må meldes til Kunnskapsdepartementet før institusjonene setter byggesakene i bestilling hos Statsbygg⁴.

Private husleieavtaler med en samlet kostnad på 100 mill. kroner eller mer for leieperioden skal legges fram for vurdering av Kunnskapsdepartementet.⁵

4.2.7 Tilrettelegging for studenters deltakelse i folkevalgte organer

Det stilles ingen spesielle krav til rapportering.

³ fastsatt ved kongelig resolusjon 20. januar 2012, sist endret 13. januar 2017

⁴ Rundskriv H-11/14 av 7. november 2014: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Retningslinjer-kurantprosjekter/id2340398/?q=rundskriv+om+kurantprosjekter>

⁵ Leiekontrakter med private tilbydere skal være i tråd med Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/instruks-bygge-leie/id670873/>

V. Vurdering av fremtidsutsikter

Dette kapitlet skal inneholde den fremtidsrettede delen av årsrapporten. Omtalen skal ta hensyn til både ettårig og flerårig perspektiv og inneholde fremtidsutsikter, planer og større byggeprosjekter.

Omtalen av fremtidsutsikter og planer

Omtalen her bør ta utgangspunkt i institusjonens strategi, profil og egenart samt utviklingsavtalen og vise institusjonens langsiktige ambisjoner. Omtalen bør også berøre hvordan institusjonen vil utvikle samarbeidet med nasjonale og internasjonale aktører. Dersom institusjonen har omfattende campusutviklingsplaner og større byggeprosjekter er det naturlig at det tas med på en overordnet måte.

Institusjonen må synliggjøre overordnede prioriteringer og budsjettvirkning av disse. Styrets vedtatte budsjett for 2021 skal presenteres.

VI. Årsregnskap

Dette kapitlet skal inneholde årsregnskapet med noter og ledelseskommenterer undertegnet av styret. Regnskapet skal være i henhold til krav fastsatt i økonomiregelverket, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og de krav Kunnskapsdepartementet har fastsatt.

Vedlegg til tildelingsbrev 2020: Veiledning for fremstilling av budsjettforslag for 2022 for statlige universiteter og høyskoler

Institusjonens budsjettforslag skal inneholde eventuelle satsingsforslag utenfor rammen. Satsingsforslagene skal nummereres i prioritert rekkefølge og oppsummeres i tabell i begynnelsen av dokumentet, jf. følgende mal for tabell:

Prioritet	Satsingsforslag	2022	2023	2024
1	Eks.1: Prosjekt A	xx mill. kroner	xx mill. kroner	xx mill. kroner
2	Eks.2: Prosjekt B	xx mill. kroner	xx mill. kroner	xx mill. kroner
3	Eks.3: Prosjekt C	xx mill. kroner	xx mill. kroner	xx mill. kroner

Tekstlig omtale av et satsingsforslag skal:

- være på inntil en halv side
- redegjøre for hvordan tiltaket er knyttet til målene for sektoren og institusjonens egne mål og profil
- oppgi beløpet det søkes om
- besvare relevante spørsmål i [utredningsinstruksen](#)

Veiledning til særskilte forslag

1. Forslag til satsinger knyttet til større byggeprosjekter

Eventuelle forslag til satsinger eller innmelding av behov knyttet til større byggeprosjekter forutsetter at behovs- og funksjonsanalyse allerede er gjennomført, jf. [Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor av 20. januar 2012 nr. 39](#), sist endret 13. januar 2017:

Presentasjon av satsingsforslag for byggeprosjekter skal bygge på institusjonenes strategier og campusplaner og inneholde:

- redegjørelse for hvordan prosjektet er knyttet til nasjonale mål og institusjonens egne virksomhetsmål og strategiske prioriteringer
- vurdering av institusjonens eksisterende bygningsmasse og effektiv utnyttelse av denne
- dokumenterte vurderinger av behovet (utredninger og vurderinger institusjonene har gjort), jf. instruksen
- alternative løsninger for å dekke arealbehovet

2. Søknad om studieplasser

Ved eventuell søknad om midler til nye studieplasser skal institusjonene oppgi antall studieplasser (inkludert type, varighet og kategori A-F). Kostnadsanslag er ikke nødvendig.

3. Søknad om endret innplassering av utdanningsprogram

Eventuell søknad om endret innplassering av kategori for eksisterende utdanningsprogram må sendes departementet som en del av institusjonens samlede satsingsforslag. Søknader som sendes utenom institusjonens årlige satsingsforslag behandles ikke.